

DE ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2015. május

TARTALOM

A Kari Tanács határozatai

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése
(Szekeres Júlia)

Kitüntetések, elismerések

„Ez a hely a céljainknak tökéletesen megfelel” (Schweier Rita interjúra Jancsó Gáborral)

Jubileumi Pilaszanovich Vendégprofesszori Emlékelőadás (Pintér András)

Tehetséggondozási verseny (Duga Zsófia)

Különleges vizsga... (Molnár F. Tamás, Rendeki Szilárd)

Utazás Mátyás király szülővárosába (Weininger Csaba)

20. születésnap: Szívbeteg Gyermekekért Alapítvány (Masszi György)

A Brit és Kanadai Orvosszövetség globális szimpóziuma (Szilárd István)

A Környezet Alapítvány 2015-ös ülése (Kopa János)

Fül-orr-gégészeti tapasztalatok Vietnámban és Malaysiában (Gerlinger Imre)

Kórházi gyógyszerészek XX. kongresszusa (Molnár Béla)

Röviden: 50. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny; Than Károly kémiai tanulmányi verseny; Kardiológus kongresszus; Cholnoky szimpózium; Biotechnológiáról mesterfokon (interjú Farkas Evelimmel); országos szakkollégiumi találkozó; „Tavaszi szél”

Egészségügyi értesítő 1893-1896 (Gracza Tünde)

Kiss Tamás összeállítása

Könyvismertető

Intézeti, klinikai hírek, információk

Tudományos közlemények

Nobel-díjasok (orvosi, kémiai)

Írók, költők betegségekről és orvoslásról – Thomas Mann: A varázshegy (szemelvények)

Sajtószemle

A címlapon Barthó Loránd: Dráva, Felszeghy Szabolcs: Dunakanyar; **középen és a hátsó borítón** Rodler Miklós fényképei

A Kari Tanács 2015. május 21-i ülésének határozatai

21/2015. (05. 21.) számú határozat:

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a szervezeti egységvezetői pályázatokat.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Ábrahám Hajnalka Orvosi Biológiai Intézet	60	0	2
Dr. Csikós Ágnes Hospice-Palliatív Tanszék	61	0	1
Dr. Deli József Farmakognóziás Intézet	60	1	1
Ifj. Dr. Gallyas Ferenc Analitikai Biokémiai Tanszék	62	0	0
Dr. Mezősi Emese Endokrinológiai és Anyagcsere Betegségek Tanszék	60	0	2
Dr. Péterfi Zoltán Infektológiai Tanszék	62	0	0
Dr. Sipos Katalin Gyógyszerészi Biológiai Tanszék	61	0	1
Dr. Szabados Eszter Kardiológiai Prevenációs és Rehabilitációs Tanszék	59	3	0
Dr. Vereczkei András Sebészeti Klinika	61	0	1
Dr. Vincze Áron Gastroenterológiai Tanszék	62	0	0

22/2015. (05. 21.) számú határozat:

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a címzetes egyetemi docensi cím adományozását.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Ajtay Zénó adjunktus	56	5	1
Dr. Lebach Ádám szakorvos	52	4	6

23/2015. (05. 21.) számú határozat:

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel támogatta a PTE bizottságokba delegált tagok személyét.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Garai János Tehetségtanács	59	2	1
Dr. Hild Gábor Innovációs Bizottság	61	0	1

24/2015. (05. 21.) számú határozat:

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta az Általános Orvos Szak záróvizsga bizottsági elnökök személyére vonatkozó előterjesztést.

25/2015. (05. 21.) számú határozat:

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 2. sz. mellékletének módosítására vonatkozó előterjesztést.

26/2015. (05. 21.) számú határozat:

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a külső szakképzőhelyi akkreditációra vonatkozó előterjesztést.

Kmf.

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2015. április 27.

1. Habilitációs ügyek

1/a Habilitációs pályázat lezárása

A Tanács egyhangú szavazással javasolja az EHHB-nak az alább nevezettek részére a cím odaítélését:

Dr. Herold Róbert, egyetemi adjunktus, Pszichiátriai Klinika

Dr. Szokodi István, egyetemi docens, Szívgyógyászati Klinika

2. Doktori ügyek

2/a Állami ösztöndíjas PhD-hallgatók ügyei

Dr. Sebestyén-Bátai Réka, I. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) tanulmányainak halasztását kéri 2015. szeptember 1-től 2016. augusztus 31-ig. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Bohonyi Noémi, III. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet – Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) tényleges témavezetője *dr. Helyes Zsuzsanna*, egyetemi tanár és *dr. Koppán Miklós*, egyetemi docens. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Cseh Anna Mária, II. éves PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) tényleges témavezetője *dr. Gallyas Ferenc*, egyetemi tanár és *dr. Berente Zoltán*, egyetemi docens. A kérést a DHT támogatja.

2/b Önköltséges (levelező) PhD-hallgatók ügyei

Dr. Rendeki Szilárd, levelező PhD-hallgató (Sebészeti Klinika – AITI) 2015. szeptember 1-től 2016. augusztus 31-ig tanulmányai halasztását kéri. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Nagy Tibor Aladár, levelező PhD-hallgató (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

2/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Illés Anita, levelező PhD-hallgató (Anatómiai Intézet – I. Belklinika) tényleges témavezetője *dr. Reglődi Dóra* egyetemi tanár és *dr. Horváth Gabriella*, egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Solti Izabella, levelező PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) tényleges témavezetője *dr. Gallyas Ferenc* egyetemi tanár és *dr. Bognár Zita*, egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Halmi Tamás, egyéni felkészülő (Pszichiátriai Klinika – Budapest) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók kijelölése megtörtént.

Kovács Viktória, egyéni felkészülő (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a

védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. László Renáta, egyéni felkészülő (Budapest, Patológiai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Duga Balázs, egyéni felkészülő (Orvosi Genetikai Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Tibold Antal, egyéni felkészülő (Orvosi Népegészségtani Intézet) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Somoskeőy Szabolcs, egyéni felkészülő (Ortopédiai Klinika) elkészítette értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kovács Éva, egyéni felkészülő (Gyermecklinika) szigorlata 2015. április 14-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Szijártó István András, egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum) szigorlatai 2015. április 14-én 100%-os eredménnyel megtörténtek.

Dr. Gőcze Katalin Réka, egyéni felkészülő (Orvosi Népegészségtani Intézet) szigorlata 2015. április 15-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Csernus Katalin, egyéni felkészülő (Gyermecklinika) szigorlata 2015. április 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Meggyes Mátyás, egyéni felkészülő (Orvosi Mikrobiológiai és Immunológiai Intézet) szigorlatai 2015. április 23-án 100%-os eredménnyel megtörténtek.

Dr. Maász Gábor, egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) értekezésének védeése 2015. március 24-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Kellermayer Zoltán, egyéni felkészülő (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) értekezésének védeése 2015. március 27-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Péczely László Zoltán, egyéni felkészülő (Élettani Intézet) értekezésének védeése 2015. április 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

3. Egyebek

■ *Dr. Bogner Péter*, egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában *dr. Wiegand Norbert*, egyetemi docenst. A témák címe: 1. Carpal tunnel szindróma miatt végzett neuro-

lyiszműtétet követő izom regeneráció követése 3T MR vizsgálatokkal. 2. Denervációt követő izomdegeneráció vizsgálata állatkísérleti modellen a Nemzeti Agykutató Program keretében érkező 4.7T kisállat MR berendezéssel, valamint kalorimetriával. A kérést a DHT támogatja.

■ Dr. Than Péter, egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Wiegand Norbert, egyetemi docent. A téma címe: A mélyfagyasztás hatása a humán hyalinporc és ínák struktúrájára, kalorimetriás és szövettani összehasonlító vizsgálat. A kérést a DHT támogatja.

■ Dr. Molnár F. Tamás, egyetemi tanár kreditpont megállapítás kérése az „Átható és tompa testüregi sérülések modern sebészete – Szent Sebestyén Napok Pécs” továbbképzésen részt vett és eredményes vizsgát tett hallgatók részére. A DHT 2 kredit beszámítást engedélyezi.

■ Javaslat a – Minőségi követelmények a PhD-fokozat megszerzésével kapcsolatban – pontosítására: A dolgozat alapjául szolgáló, legalább egy, elsőszerzős, IF-fel rendelkező folyóiratban megjelent közleményben, a pályázó és a témavezető(k) társzerzősége követelmény. A dolgozat alapjául szolgáló elsőszerzős közlemény(ek) összesített IF-je érje el a minimálisan előírt IF 50 %-át. A minimálisan előírt IF-követelmény alatt az értekezés témájával kapcsolatos tudományos közlemények összesített impakt faktora értendő. A PhD-fokozat megszerzéséhez szükséges scientometriai követelményeket az alábbi táblázat tartalmazza.

Tudományszak	(ΣIF)
Klinikai tudományszakok	2,0
(kivéve az alábbiakat)	
Andrológia	1,5
Dermatológia	1,5
Egészségtudományok	1,5
Geriátria	1,5
Infektológia	1,5
Klinikai farmakológia	1,5
Oxiológia, sürgősségi orvostan	1,5
Parazitológia	1,5
Pulmonológia	1,5
Radiológia	1,5
Reumatológia	1,5
Sebészet	1,5
Sportorvostan	1,5
Szemészet	1,5
Szülészet, nőgyógyászat	1,5
Urológia	1,5
Addiktológia	1,0
Fogászat	1,0
Fül-orr-gégészet	1,0
Gyermeksebészet	1,0
Háziorvostan, foglalkozás eü.	1,0
Klinikai pszichológia	1,0
Klinikai gyógyszerészet	1,0
Ortopédia, traumatológia	1,0
Orvosi informatika	1,0
Rehabilitáció	1,0
Trópusi medicina	1,0

Elméleti szaktudományok	3,5
(kivéve az alábbiakat)	
Farmakognózia	2,0
Gyógyszeranalízis	2,0
Gyógyszerészi kémia	2,0
Gyógyszer-technológia	2,0
Igazságügyi orvostan	2,0
Megelőző orvostan, népegészségügy	2,0
Szerves, szintetikus gyógyszerkémia	2,0
Gyógyszerügyi ismeretek, szervezés	1,0
Kiemelt elméleti szakterületek	(ΣIF)
Biokémia	5,0
Genetika	5,0
Idegtudományok	5,0
Immunológia	5,0
Molekuláris biológia	5,0
Séjtbiológia	5,0
Virológia	5,0

■ A „B-2/2004 Kardiovaszkuláris betegségek klinikai és molekuláris szintű új mechanizmusainak, diagnosztikájának és terápiájának kutatása” c. PhD-program további működése. A DHT a felmerült kérdések tisztázása után dönt a program további működéséről.

■ Dr. Szekeres Júlia, DHT-elnök beszámolt a megbízási szerződések ügyében folytatott levelezésének eredményéről.

■ Dr. Nyitrai Miklós, tudományos dékánhelyettes beszámolt a kari belső és a doktori iskolákat érintő TÁMOP pályázatról.

■ Dr. Kovács L. Gábor, akadémikus bejelentése a MAB plénum ülésének egyik napirendi pontjával kapcsolatos szavazás eredményéről.

Dr. Szekeres Júlia
egyetemi tanár
a PTE, ÁOK Doktori és
Habilitációs Tanácsának elnöke

Korrekción a TOP-lista kapcsán

Sajnálattal el kell ismernem, hogy tévedtem a táblázatok összeállításánál, mert egy kollégát egyszerűen kifelejtettem.

Vermes Csaba kolléga (Orthopédiai Klinika) Hirsch indexével (22), impakt faktorával (118,0), összes citációjával (1159) és független citációjával (951) is a 100-as toplistán van.

Elnézését kérem:

dr. Seress László

Tóth Kálmán professzor kapta az idei Markusovszky-émlékplakettet

Koszorúzással, valamint orvosi és tudományos pályafutását felelevenítő ünnepséggel tisztelegtek Markusovszky Lajos, orvos, a 19. század második felének kiemelkedő egészségügyi közéleti személyiségének emléke előtt a nevét viselő megyei oktatókórházban, 2015. május 5-én Szombathelyen.

A hagyományok szerint az idén is a szombathelyi emlékünnepeken adták át a Markusovszky-émlékplakettet, melyet az egészségügy olyan vezető szaktekinvélyeinek adományoznak, akik tudományterületükön nemzetközileg is elismertek és hosszú időszakon keresztül segítették az oktatókórház munkáját. Ebben az évben az emléklakettet Tóth Kálmán professzornak, a Pécsi Tudományegyetem tudományos és innovációs rektorhelyettesének, az I. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatójának ítélték oda, aki az ünnepségen tudományos előadást tartott.

Schulek-díjban részesült Perjési Pál professzor

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Elnöksége és az MGYT Gyógyszeranalitikai Szakosztály vezetősége dr. Perjési Pál egyetemi tanárnak a gyógyszerészképzésben kifejtett, valamint a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság érdekében végzett eredményes tevékenységének, továbbá kimagasló színvonalú kutatói munkájának elismeréséül a *Schulek Elemér Emlékérmét* adományozta. A díjat a „XL. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokviumon”, 2015. április 9-én, Balatonfüreden adták át.

Köszönetnyilvánítás

A Heidelbergi Egyetem orvoskarának professzor emeritusa, dr. Kovács Gyula, a több mint évtizedes tudományos együttműködés nyomán, kutató laboratóriumából, nagy értékű kutató és rutin pathológiai vizsgálatokat támogató eszközöket (kutatómikroszkóp digitális kamerával, PCR berendezés, rotációs mikrotom, vízfürdő, stb.) adományozott a PTE Pathológiai Intézetének 2015 márciusában. Az Intézet ez úton is kifejezi köszönetét a nagyvonalú támogatásért.

PTE Pathológiai Intézete

Csak az ajtót kell kitárni

Népszerű a Nádor galéria a pécsiek és a turisták körében

Festő és szobrász hallgatók műveiből nyílik kiállítás április elején a PTE, ÁOK és a PTE, MK közös fenntartásában álló Nádor Galériában, ahol úgy is sok az érdeklődő, hogy egyelőre nem valósultak meg a tervezett felújítások. Lengyel Péter, a Művészeti Kar dékánhelyettese szerint a turistaszezonban tapasztalható elsőprő érdeklődés jól mutatja, hogy milyen lehetőségek rejlenek a nagy hírű épületben.

Új kiállítás nyílik meg Őnarcképek címmel április másodikán 17 órakor a pécsi Nádor galériában, azaz teljes nevén Nádor Galéria Art&Med Kulturális Központban. A festő és szobrász hallgatók alkotásaiból álló kiállítás jól mutatja, hogy az egyetemisták már birtokukba vették a galériát, hiszen nem csupán a műveket, hanem az egész kiállítás koncepcióját is ők állították össze, és Lengyel Péter, a PTE, MK dékánhelyettese amondó, hogy az elmúlt időszakban a közönség a szűkös erőforrások ellenére is megtalálta a galériát.

Mint ismert, a hosszú ideig üresen álló Nádort az orvoskar és a művészeti kar összefogása élesztette újjá tavaly, és az egyszerre találkozóhelyként és a tehetséges hallgatók bemutatkozási lehetőségeként nyitva álló galéria sem programokban, sem az azok iránt érdeklődőkben nem szenvedett hiányt az elmúlt mintegy egy évben. A csúcsidőszak a tavaly nyári turistaszezon volt, amikor naponta 60-80 fő fordult meg az épületben, ami annak fényében még figyelemre méltóbb Lengyel Péter szerint, hogy egyelőre csak minimális marketingre futotta.

A folyamatosan nagy érdeklődéssel zajló kiállításokon felül – az Őnarcképeket májusban az Amadeus kiállítás követi majd – jó ideje tervezik a felújítás következő fázisát, amely révén vendéglátásra és egyéb programok szervezésére is lehetőség nyílna. Jelen pillanatban a tervezés és a gazdasági előszámítások vannak folyamatban, ám Lengyel Péter bízik abban, hogy a beruházás minél korábban elindulhat, hiszen ahogy fogalmaz, az elmúlt egy év megmutatta, hogy csak a Nádor ajtaját kell kitárni, és máris jönnek az érdeklődők.

Szabó Gábor

„Ez a hely a céljainknak tökéletesen megfelel”

A Kodály Zoltán útról, a korábbi Bőrklínika mellől, az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet volt épületének földszinti részére költözött a Sebészeti Oktató és Kutató Intézet tavaly decemberben. Az új hely több előnnyel is jár, ezek közül a leglényegesebbnek az elméleti tömb és a klinika közelségét tartja dr. Jancsó Gábor, habilitált egyetemi docens, aki négy éve irányítja az intézetet.

– Ez a közelség miként változtatta meg a hétköznapijait?

– „Fehér köpenyes távolságba” kerültünk, ami azt jelenti, hogy a hallgatónak már nem jelent problémát eljönni hozzánk sem órára, sem diákkörös munkára. Egy nap több alkalommal is találkozhatunk a diákjainkkal, nyitottabbá vált a rendszer. A klinika közelségével nekünk, oktatóknak is könnyebb szervezni az életünket, mindennaposakká válhattak a közös tudományos munkák, és akár két műtét között is meg tudunk beszélni egy előadást, vagy egy cikket. Amióta itt vagyunk, sokkal hatékonyabban tudunk dolgozni.

– Gondot jelent-e az, hogy ez az új hely méreteiben kisebb?

– Valóban kisebbek a helyiségeink, adott területen belül tudunk csak mozogni, de óriási segítséget kaptunk a kartól és Illés Józseftől, aki az élen járt abban, hogy korszerűen, az elvárásainknak megfelelően történjen a költözés és a felújítás. Ide olyan technikát is sikerült bevezetni, amit az előző épületben a kora miatt nem lehetett alkalmazni. Persze, jobb lenne nagyobb műtőkben, nagyobb terekben dolgozni, de ami a rendelkezésünkre állt, azt próbáltuk praktikussá formálni, és az oktatás szolgálatába állítani. Ennek az épületnek a felújítása egybeesett a skill labor elkészültével, így annak a használatára is módunk nyílik, ami ugyancsak hathatós segítséget jelent a gyakorlati oktatásban.

– Az említett és itt bevezetett technikai újdonság mit takar?

– A nagy műtőnknek a zsilip- és bemosakodó rendszerére, valamint a mennyezetre szerelhető eszközökre utaltam, az új berendezések által sokkal korszerűbbek lettünk, a mai igényeknek megfelelőek.

– Ebben a nagy műtőben mindössze három asztalt láttam, elegendőek ezek az oktatáshoz?

– Igen, ugyanis a nagy állatok operációján nem mindenki vesz részt, azt nem lehet kötelezővé tenni, a részletes műtéttani kurzusaink választhatóak. Ezeket tizenkét hallgató van jelen, akik négy csoportokban dolgoznak a három műtőasztalnál. Magas szintű technikával, elismert oktatókkal és motivált hallgatókkal dolgozunk. Vastagbél-reszekciót végzünk, aortaműtétet hajtunk végre, mellkast nyitunk – büszkén mondhatom, hogy ezek a munkák példaértékűek. Indíthatnánk több csoportot is, ennek azonban a költségvetésünk szab határt. Abban a helyiségben ugyanakkor, ahol az általános műtéttan foglalkozásokat tartjuk, ott elfér négy, vagy akár öt asztal is. A 25 fős csoportok számára van elegendő helyünk.

– Vegyük sorra ennek a kis barátságos intézetnek a felépítését - összesen hány helyiségben zajlik a munka?

– Van két különálló laborunk, amik nagyságban megfelelnek az eddigieknek, a két biológus kolléganőnk kényelmesen dolgozhat bennük a 8-10 TDK-s hallgatóval. A keringésspatológiai és oxidatív stresszes laborprofilunkat tovább is tudtuk fejleszteni.

Egy szemináriumi termet is sikerült kialakítanunk, párhuzamosan egy oktató műtővel, így az elméleti és gyakorlati munkára is mód nyílik. Ebben a szemináriumi teremben tartjuk az intézeti megbeszéléseinket is, és közösségi térként is használjuk. Utóbbi funkciója nagyon fontos, hisz számos feszültség elkerülhető azzal, hogy itt összeülünk és beszélgetünk. A központi egységtől néhány méternyire, különálló épületben található a nagy műtőnk, ami ugyancsak könnyen megközelíthető.

– Mára teljesen berendezkedtek, vagy van még újítani való az épületen és a belső tereken?

– Szinte teljesen elkészültünk, csupán a műtőnk előtere szorul felújításra. Ennek megoldása, és eszközparkunk további fejlesztése most a legfőbb feladatunk. Sikerül pályázati pénzből vásárolnunk elektronikát, számítógépeket és nyomtatókat a dolgozóinknak és a hallgatóinknak, elindítottuk továbbá egy új altatógép vásárlását is, mindezt az oktatás színvonalának emelése érdekében.

– Az új hely jelent-e új kihívásokat vezetőként is?

– Minden költözés nehéz, kihívásokkal teli, de szerencsére remek munkatársaim vannak, akik rugalmasan, figyelmesen álltak ehhez a megoldandó feladathoz is. Én nem azért vagyok, hogy megmondjam, mi a dolguk, hanem azért, hogy biztosítsam számukra az oktatáshoz és a kutatáshoz szükséges feltételeket, valamint azt a barátságos légkört, ami mindehhez nélkülözhetetlen.

– Most is nyitott ajtó mellett beszélgetünk, bárki bejöhet.

– Az ajtó mindig nyitva áll mindenki előtt. A munkatársaim-

mal korban megegyezünk, és egymásra vagyunk utalva. A sebészet olyan hivatás, ahol senki sem mondhatja el magáról, hogy minden tudásnak a birtokában van. A legfiatalabb kollégára is rászorulhatok, ha éjszaka ügyeletben dolgozom és segítségre van szükségem. E tekintetben sokat tanultam dr. Róth Erzsébet intézetvezető asszonytól is, a gondolkodásmódom sokat formálódott akkor, amikor hozzá kerültem a műtéttanra.

– Összesen hány munkatársa van?

– Családias környezetben dolgozom, közvetlenül hét munkatárssal: öt klinikussal és két biológussal; a kollégáim közül hárman jelenleg gyesen vannak. Fontosnak vélem, hogy meg is nevezem a munkatársaimat. A helyettesem és az egyik legnagyobb segítségem *Takács Ildikó*, aki fül-orr-gégész szakorvos, adjunktus, tudományos fokozattal és jelentős külföldi szakmai gyakorlattal rendelkezik, nem mellesleg óriási rugalmassággal, határozottsággal és kreativitással. Neki is most született kislánya. Két kiváló sebész-éresebész kollégám, *Hardi Péter* és *Nagy Tibor*; akikkel együtt operálunk, ügyelünk, oktatunk. *Bognár Laura* a sebész rezidensünk, aki remek összekötő kapcsolatot képez a klinika és a mi intézetünk közt. A két biológusunk *Kürthy Mária* és *Nagy Ágnes*, Ágnes is nemrég szült. Az ő biológusi létük és szemléletük elengedhetetlen számunkra, mert képviselik a tudományos hátteret, és azt az igényes kutatói gondolkodást, amire a sebész más irányultságú képzettsége, tanultsága miatt nem lenne képes. Mi a megoldásra koncentrálnak a műtőben, a kutató ezzel szemben, vagy inkább ezzel párhuzamosan a problémára fókuszál, amit nem hátrányként vagy szövődményként él meg, ahogyan ezt mi tesszük, így aztán remekül kiegészítjük egymást. A műtősnők, a műtősségek és a laborasszisztensek szerepét is fontos hangsúlyoznom, hisz eredményeinket velük együtt érjük el. Így együtt összesen 14-en vagyunk.

– Egy ilyen kis intézet hogyan képes országos kísérletes sebészeti kongresszust is szervezni?

– Komoly kihívást és szervezőmunkát jelent ez egy alapjában hét fős, évi egy-két milliós költségvetésű kis intézetnek, de nincs számunkra lehetetlen, remek csapatomnak köszönhetően ezt is megoldjuk. A pályázatokat megnyertük, a szponzori támogatást is, tehát révben vagyunk.

Schweier Rita*

(A szerző szerzőtársával, Farkas Erikával (mindketten a Kossuth rádió munkatársai) elnyerték a Média az orvosokért Astellas pályázat második helyezését a „Női szívűtét két részben” c. pályamunkájukkal – a szerk.)

A szerkesztőség kérésére Jancsó tanár úr néhány mondatban összefoglalta az utóbbi 4 év tudományos eredményeit, fejlesztéseit.

„Sikerült a sebészettel, éresebészettel, szívsebészettel, traumatológiával, szülészettel, fül-orr-gégészettel eredményes, közös kutatásokat kialakítani, amelyekből az intézetek fiatal, ambíciós orvosai, rezidensei, PhD-hallgatói tudományos problémákat tudnak megoldani, közleményeket, értekezéseket tudnak készíteni. A közös munkának a nagy előnye, hogy mindenki a saját szemléletét, gondolkodásmódját adja hozzá, így sokoldalúbb és eredményesebb az egyéni kutatásnál. Diákkörös hallgatóink eredményesen és nagy számban szerepeltek a házi és országos TDK konferenciákon, sőt számos hazai ill. nemzetközi kongresszuson is. Jelenleg is futó OTKA- és Támop-pályázatok segítik, anyagilag támogatják kutatásainkat és az oktatásfejlesztésünket. Jelenleg is bizakodva várjuk egy idén beadott, éresebészettel közös OTKA-pályázat elbírálását. A reperfüziós károsodások csökkentésére szabadalmaztatott kutatási eredményeinket az egyetem eredményesen adta el a Fisch and Richardson szabadalommenedzselő cégnek. A költözéssel, a kongresszus szervezésével igen aktív, munkás évet zárunk idén. Saját pályázatokból sikerült az oktatóműtő teljes kézi és laparoszkópos műszerparkját felújítani, laparoszkópos gyakorló pelvitrénereket nagy számban beszerezni, a műtőasztalokat és műtőberendezéseket felújítani. Nemsokára megérkezik az új altatógépünk, és a labor diagnosztikai fejlesztésként tervezett fotométer és kis laboreszközök is. Mindezekkel a hallgatók és diákkörösök számára szeretnénk az oktatás és kutatás minőségét, elérhetőségét javítani, fejleszteni. Jancsó Gábor”

Ingyenes fej-nyaksebészeti rákszűrési kampány

A Fej-nyaki Onkológiai Társaságok Nemzetközi Föderációja (IFHNOS – International Federation of Head and Neck Oncology Societies) a 2015. évet, ezen belül pedig 2015. július 27-ét a fej-nyak daganatos megbetegedések világnapjává nevezte ki abból a célból, hogy felhívja a világ lakosainak, állami vezetőinek, valamint a gyógyításban résztvevő szakemberek, orvosok figyelmét a fej-nyaki daganatokra, ezek prevenciójára, a korai diagnózis fontosságára, valamint a modern kezelési lehetőségekre.

Hazánkat is külön felkérték, hogy vegyen részt ezen fontos célok megvalósításában és dr. Lujber Lászlót, a Pécsi Tudományegyetem Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika egyetemi docensét bízták meg, hogy koordinálja a Magyarországi eseményeket.

Számos tudományos továbbképzés, előadás és konferencia ennek jegyében zajlik, azonban a legfontosabb eseménynek az ország

több pontján megszervezésre kerülő rákszűrést tartják a szervezők.

Az ingyenes rákszűrés időpontja: 2015. július 8. (szerda)

Helyszíne: 7621 Pécs Munkácsi M. u 2.

Bejelentkezés: 06 72 507315

Betegeket kizárólagosan előzetes bejelentkezés és regisztráció esetén tudjuk csak fogadni.

Az ingyenes fej-nyaksebészeti rákszűrési kampány során fej-nyaksebészeti jártas szakorvos kollégák fognak rutin szűrővizsgálatot végezni, illetve szükség szerint a legmodernebb video-endoscopos vizsgálómódszereket használni, mindamelllett tanácsadással, a rizikófaktorok ismertetésével igyekeznek majd a rákos megbetegedés kialakulásának megakadályozásában hathatós segítséget nyújtani.

A XXV. Jubileumi Pilaszanovich Imre Vendégprofesszori Emlékelőadás

2015. április 27.

1990-ben hunyt el a modern szemléletű és gyakorlatú Pilaszanovich Imre egyetemi docens, a pécsi gyermeksebészet megalapítója. Gyermeksebész generációk nőttek fel szakmai vezetése alatt. Több volt, mint a mai értelemben vett tutor és mentor; példakép, főnök és barát volt egy személyben.

Halála után hálás tanítványai emlékének, szakmai és emberi értékeinek megőrzésére létrehozták a Pilaszanovich Imre Vendégprofesszori címet és emlékelőadást. Ennek során a vendég néhány napot tölt el Pécsen, szakmai előadásokat tart, közös betegmegbeszéléseket tartunk vele, gyakran bemutatóműtétet is végez. Az évenkénti előadásra mindig a világ egyik vezető gyermeksebészét hívjuk meg, akik nemcsak Európából és az USA-ból jönnek Pécsre az emlékelőadás megtartására, hanem Kanadából, Fokvárosból, Melbourne-ből, Tokióból, Új-Delhiből.

Az idei, jubileumi, 25. előadás vendégprofesszoraként Zacharias ZACHARIOU, az Európai Gyermeksebész Társaság (EUPSA) jelenlegi elnöke érkezett Pécsre. A vendégprofesszor tanulmányait Heidelbergben végezte, általános sebészként, gyermeksebészként ott dolgozott, majd elnyerte a professzori címet a helyi egyetemen. 2003-2013 között a Berni Egyetem Gyermeksebészetének igazgatója volt, s onnan tért vissza szülőföldjére, Ciprusra. A ciprusi kormány felkérésének eleget téve jelenleg a Ciprusi Orvosi Egyetem alapításán fáradozik. Magas szintű szakmai tevékenysége mellett eredményes tudományos munkát is végez; a minimál-invazív sebészettel, a vékonybél-transzplantációval, a rejtett heréjűség és a fertilitás közötti összefüggés feltárásával foglalkozik.

A hétfő délelőtti kötetlen szakmai beszélgetés keretében – melyen az ország nagyobb gyermeksebészeti osztályairól érkeztek a vendégek – közösen vitattunk meg kilenc olyan problémás esetet, melyek megoldására közösen alakítottunk ki véleményt. Itt műtétechnikai problémák megvitatása mellett a gastrointestinalis fejlődési rendellenességek, problémás újszülöttkori esetek és késői műtéti szövődmények kerültek bemutatásra és vitára. Az ország nagyvárosaiból érkezett gyermeksebészek, kollegák igen hasznosnak ítélték a kétórás szakmai programot.

A vendég a hétfő délutáni szakosztályülés keretében emlékelőadásán szép számmal jelentek meg érdeklődő hallgatók, orvosok, klinikákról és elméleti intézetekből. Zachariou professzor „The role of surgery in oncologic pediatric patients, an authentic case” címmel tartotta meg előadását, melynek vezérgondolata: „nincs új a nap alatt”. Többek között ismertetett egy 1959-es heidelbergi esetet, mely során a beteg gyermek Ewing-sarcoma femurját a tumorral együtt reszekálták, a daganatot hőhatásnak tették ki (forró vizes edénybe tették), majd visszaültették. A csont nem maradt meg, szepszikus szövődmény lépett fel, a végtagot el kellett távolítani. A beteg 30 évvel később is életben volt. 1998-ban egy medencecsont sarcoma miatt lényegében azonos műtétet végeztek, azonban a beteg csontra itt már 100 gray irradiációt is adtak. A változó technika mellett, az elvek ugyanazok maradtak. Az előadó véleménye az, hogy az egyéni

kezdemenyezések, esetenként elért sikerek fontosak, azonban csak a hosszútávon is igaznak bizonyuló terápiás elvek ajánlásához reprodukálható, gondosan felépített tanulmányok szükségesek. Előadásának záró gondolatában a jó orvost az esopusi teknőshöz hasonlította, aki kellő kitarással, lépésről-lépésre rendületlenül tart célja felé.

A 25. évforduló alkalmából Pintér professzor tartotta a kísérő magyar nyelvű előadást, melyben Pilaszanovich tanár úr munkásságának bemutatásán túl arra a kérdésre próbált választ kapni, hogy „Jól sáfarkodtunk-e a pilaszanovich örökséggel?” Bemutatta a pécsi gyermeksebészet elmúlt 25 évét, az elért eredményeket, mindazt a fáradozást, amit az osztály végzett a hazai, a pécsi gyermeksebészet nemzetközi elfogadtatásáért. Színesen ismertette az osztály gyógyító, oktató és tudományos tevékenységét, és azt, hogy „Pila Bácsi fája” – az általa teremtett iskola – mennyi érett gyümölcsöt termelt. Előadásában érezhető volt az eredmények között megbújó hála és szakmai alázat. És bár a felvezető kérdés az előadás végén is nyitott maradt, a bemutatott eredmények magukért beszéltek: úgy tűnt, az örökséget tovább lehet és kell vinni. Előadásának záró gondolata az, hogy “Jobb gyertyát gyújtani az éjszakában, mint a sötétségre panaszkodni”.

Pintér András dr.

Köszönetnyilvánítás a jubileumi Pilaszanovich Imre Emlékelőadás szervezéséért

A Tudományos Szakosztály tavaszi ülésén került sor a XXV. – jubileumi – Pilaszanovich Imre Emlékelőadásra és a hozzá kapcsolódó prezentációra.

A rendkívül sikeres és magas szakmai színvonalú rendezvényre az elmúlt évek során a hazai gyermekbész kiválóságok mellett a külföldi szaktekintélyek nemcsak Európából, hanem a világ szinte valamennyi részéből érkeztek vendégprofesszori előadásra. A nagy érdeklődésre számot tartó bemutató műtétekkel hozzájárultak a jövő gyermekbész generációinak szakmai tudásának elmélyítéséhez.

Ezt a gigantikus szervező munkát Pintér András professzor végzi rendíthetetlen energiával, az évtizedek során megalapozott kapcsolati tőkével, egybefogva orvosokat, egészségügyi szakdolgozókat, olyan emberi és szakmai összetartozással, mely példaértékű valamennyiünk számára. Munkájával a múlt ápolása mellett egyetemünknek, ezen belül is orvoskarunknak jó híret közvetíti a világban.

Professzor Úrnak mind az egyetem rektora, mind pedig a dékáni vezetés nevében elismerésemet és hálás köszönetemet fejezem ki a Pilaszanovich Emlékelés megszervezésében nyújtott elvülhetetlen munkájáért.

Dr. Miseta Attila, dékán

Innovatív megoldások az egészségügyben elnevezéssel tehetséggondozó, tehetségazonosító versenyt szervezett a PTE Tehetséggondozási Csoportja és az Általános Orvostudományi Kar

2015 januárjában a PTE Tehetséggondozási Csoportja és az Általános Orvostudományi Kar tehetséggondozó/tehetségazonosító versenyt hirdetett a hallgatók számára „Innovatív megoldások az egészségügyi ellátásban” címmel. A pályázat során a hallgatók ötleteire voltunk kíváncsiak milyen megoldások, javaslatok születnek a megadott témákban.

A beérkezett pályázatok értékelését követően a pályázóknak 2015. május 4-én szóban is prezentálniuk kellett ötleteiket az ötfős zsűri előtt. A szakmai zsűrit *dr. Erostyák János*, rektori szaktanácsadó, *dr. Szántó Zsolt*, a Sebészeti Klinika adjunktusa, *dr. Kósa Balázs*, a Műszaki Informatikai Kar tanársegédje, a B2B Szakkollégium vezetője, *Frölich Balázs*, a Műszaki Informatikai Kar hallgatója, *Maróti Péter*; az általános Orvostudományi Kar hallgatója alkotta.

A beérkezett pályázati ötletek között szerepelt a betegút optimalizálására kialakított applikáció, az Alzheimer kór korai diagnosztizálására való applikációs javaslat is.

A pályázók prezentációját követően a jelenlévő hallgatók csoportokat alkottak, s egy workshop keretében ötleteltek az oktatásban, egészségügyben való felhasználás lehetőségeiről, valamint a hallgatói feedback rendszer modernizálásáról.

Az innovatív nap végén a zsűri döntését is megismerhették a pályázók.

A helyezett csapatok névsora:

I. helyezett (PTE, MIK-MK, B2 Transzdiszciplináris Szakkollégium):

Csicsek Ciprián, Gábris Katinka, Major Róbert, Szilágyi Dorottya, Varga Lilla

II. helyezett (PTE, MIK-MK, B2 Transzdiszciplináris Szakkollégium):

Berecz Norbert, Bodolai Henrietta, Fodor Tamás, Horváth-Zsikó Dávid, Szücs Gábor Arnold

III. helyezett (PTE, ÁOK hallgatói csapata):

Tóth Xénia, Turi Eszter, Vilmányi Gábor

IV. helyezett (PTE, MIK-MK, B2 Transzdiszciplináris Szakkollégium):

Bognár Hajnalka, Harsányi Hunor, Mislyenác Adrienn, Szauter Daniella, Timár Olivér

A helyezett oklevelet és ajándékutalványt kaphattak az NTP-FTK-M-14-003-as nyertes pályázat keretében. A pályázati ötleteket a szervező csapat továbbítja hasznosítás céljából.

Duga Zsófia, PTE, ÁOK,
Hallgatói Szolgáltató Központ, irodavezető

Különleges vizsga az orfúi „Elite Challenge” pályán

A PTE, ÁOK Tanulmányi és vizsgaszabályzata igen szigorú és súlyos következményekkel terhelt írásmű, ám a kiképzési négyeszőg fogalmát még vázlatosan sem tartalmazza. Ezért kezdte ennek ismertetésével a 2014/15-ös tanév „A műveleti medicina alapvonalai” kurzus záróvizsgáját *dr. Vajda Márk* főhadnagy, a Műveleti Medicina Tanszék (MMT) oktatója, az ORFK Rendészeti Szervek Kiképző Központ kiképző tisztje, akit a Tolna megyeiek és az M6-os autópálya áldozatainak a székszárdi kórház sürgősségi osztályának műszakvezető orvosaként is ismernek (1. kép). A vizsgáztatók: *dr. Rendeki Szilárd*, klinikai főorvos (AITI, MMT), *dr. Nagy Bálint* (AITI, MMT) és *dr. Molnár F Tamás*, egyetemi tanár (MMT), a magyar hallgatók angol tudására alapozva hamar felhagytak a párhuzamos magyar nyelvű ismertetéssel. A vizsgahely, az Orfű melletti Rác tanyán lévő akadálypálya „könnyített” leküzdéséhez sok mindenre volt szükség, de ezek között a magas fokú verbális kommunikáció csak erős korlátozásokkal szerepelt. A pályát a különleges erők tagjainak fizikai felkészítését szolgáló koncepció hazai kidolgozója és az azt megépítő *Koltai Arnold*, nyugállományú alezredes mutatta be. Erőteltjes amerikai akcentussal tartott előadásának a terepen való tájékozódásról szóló, térkép- és tájolótan előadása során is nagy hasznát vettük. A vizsga maga bemelegítő futással kezdődött (2. kép) majd a félév anyagát ellenőrző teszt kitöltésével és esszé kidolgozásával folytatódott. A hallgatóknak kiscsoportos foglalkozás keretében, modelleken kellett ROLE-2 és ROLE-3 tábori kórházat felépíteni (3. kép), majd a szimulált betegáramlás során tapasztaltak alapján módosítani a struktúrákat. Ezt követte a vizsga gyakorlati része, amely a hordágyon fekvő sérültek csoportos szállításából (4. kép) és az akadálypálya könnyített leküzdéséből állt. A cél a situációk bemutatása és nem a gyötres volt: az egyes akadályokat ki-ki saját belátása szerint vállalta (5. kép). A délután versenyvizsgával zárult. Az oktatók, vizsgáztatók a hallgatók alig titkolt meglepedésére egy tömeges sérülés szimulált eszméletlen és vérző áldozataivá váltak, akiket időre kellett ellátni. (Négy sérült, 50 m-es pálya: életjelenségek ellenőrzése, triage, stabil oldalfekvés, tourniquet felhelyezése.) *Jerome James White* volt a leggyorsabb férfi (0,58 mp: új Európa-csúcs), a hölgyek között pedig *Gunnhild Strokkenes* (1,02 mp: nem hivatalos világcsúcs) A vizsgát megtekintette és ellenőrizte *dr. Miseta Attila* dékán is, aki ez alkalommal palást és pecsét nélkül jelent meg. A dékáni jelenlét következtében, a statáriális helyzetre való tekintettel a vizsgaeredmények ellen fellebbezésnek helye nem volt. A 2015/16-os tanévre van még néhány szabad hely a tanszék kurzusaira...

Dr. Molnár F Tamás, egyetemi tanár
Dr. Rendeki Szilárd, klinikai főorvos
 Műveleti Medicina Tanszék (MMT)

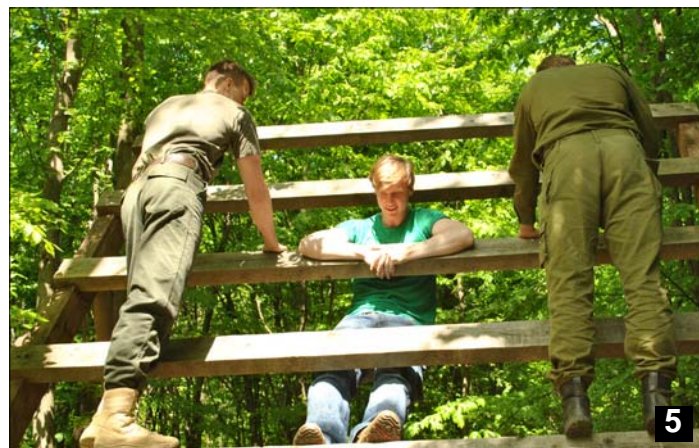
1

2

3

5

4

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály XXV. tudományos üléséről

Utazás Mátyás király szülővárosába

Az Orvostudományi Híradó olvasói megszokhatták, hogy tavasszal, nyár elején egy tudósítás olvasható a Románia területén élő és dolgozó magyar nemzetiségű kollégák szokásos évi tudományos rendezvényéről, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály tudományos ülészakaról. Ezen már hagyományosnak tekinthető a pécsi részvétel az ÁOK illetve a Klinikai Központ intézeteiből. Idén április 16. és 18. között Románia egyik legnagyobb városa, Kolozsvár adott otthont a rendezvénynek, ahol legutóbb 2007-ben rendeztek hasonló ülést. A rendszerváltás idején történő újjáalakítás után a szervezet XXV. Tudományos ülését rendezték meg Hunyadi Mátyás szülővárosában, melyen közelítőleg 420 szakember vett részt, tíz százalékuk (mintegy 40 fő) érkezett az anyaországból és külföldről.

A rendezvény koreográfiája a szokásos volt. Az első nap délutánja a továbbképzések jegyében telt el: három szekció az orvosi témákban (labordiagnosztika, gasztroenterológia, neurológia), egy a gyógyszerészeti szekcióban, másnapra a fogorvosok továbbképzésére került sor. Ezekben a továbbképző előadásokon a hazai és a magyarországi egyetemi oktatók voltak a főszerep. A rendezvény ünnepélyes megnyitójára a Kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera épületében került sor. A második nap vezető eseménye exkluzív helyen, a Babes – Bolyai Egyetem központi épületében, a díszes Aula Magnában megtartott plenáris előadások voltak. Elsőként *Bódis József*, a PTE rektora, nőgyógyász professzori minőségében speciális témát adott elő, a mélyen infiltráló endometrioszis témakörében, előadását rövid műtéti videókkal illusztrálva. Aznap délután kezdődtek a szekcióülések, melyek a harmadik nap is folytatódtak. A szervezők 12 szekcióba osztották be a medicina és a gyógyszerészet területén bemutatni kívánt prezentációkat. Ezekben az ÁOK és a KK oktatói is részt vettek, nemcsak előadóként, hanem moderátorként is. A gyógyszerészeti szekció első előadója *Pintér Erika*, egyetemi tanár volt (ÁOK, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) „A gyógyszerfejlesztés sikerei és kudarcai” című előadásával. A kísérletes orvostudományi szekció egyik üléselnöke *Helyes Zsuzsanna* professzor volt (ÁOK, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), aki a PTE ÁOK valamint a társegyetemek számos intézetével, kutatólaboratóriumaival történő együttműködés eredményéről számolt be „Patofiziológiai folyamatok és mechanizmusok komplex vizsgálata krónikus obstruktív tüdőbetegség dohányfüsttel kiváltott egérmódeljében” című előadásban. Több témát tárgyaltak a szemészeti, sebészeti, fül-orr-gégészeti szekcióban, melynek egyik moderátora *Hámor Andrea* volt, a Szemklinika szakorvosa, aki egy ritka kötőhártya-daganat és kezelésének esetét mutatta be. Ezt követően a pécsi Szemklinika korábbi munkatársa, *Cseke István*, a Soproni Kórház főorvosa a modern glaucomasebészetről beszélt. Bár idén előadást nem tartott, de a korábbi években már több prezentációval jelentkező *Kereskai László*, klinikai főorvos (KK, Patológiai Intézet) is a PTE, KK-t képviselte. A krónikás, bár jelenleg már nem a pécsi Radiológiai Klinikán dolgozik – de évekig a felsorolt kollégákkal utazott Erdély és Székelyföld különböző városaiba – részben pécsi társszerzővel jegyzett előadást tartott. A radiológia – helyi kifejezéssel élve – az imagisztika és az infektológia közös szekcióban szerepelt. Itt hangzott el „CT-vizsgálattal felismert mellékletek sérültekben és kardiológiai betegekben” témájú előadás, amely *Várady Edit* (KK, Radiológiai Klinika) társszerzői támogatásával jött létre. Az orvos- és gyógyszerésztörténeti szekcióban ismert

skandináv orvosok életét próbáltam meg bemutatni. Így az alapvető autoimmun kórképek egyikének, a Sjögren syndroma névadójának, a svéd szemész, *Henrik Sjögren* munkásságát. Az egyik legnépszerűbb magyar író, *Karinthy Frigyes* betegsége, agydaganata sokak előtt ismert, valamint *Herbert Olivecrona* neve is. Olivecrona az európai idegsebészet megteremtőjének tekinthető – két évet adott az írónak az agyműtétje után. Így írhatta meg *Karinthy* betegségének történetét az *Utazás a koponyám körül* könyvben. Olivecrona osztálya azért válhatott kora idegsebészetének mekkájává a stockholmi városháza melletti Serafimerlasarettet kórházban, mert itt nemcsak a briliáns sebész, Olivecrona operált, hanem mellette, mögötte dolgozott a radiológus *Erik Lysholm* is. Nevét nemcsak a szórt sugárzás

csökkentésére használatos Lysholm-rács őrzi, hanem számon tartjuk mint korának alapvető neuroradiológiai vizsgálata, a ventrikulográfiának avatott mesterét is – lehetővé téve a sikeres idegsebészeti beavatkozást évtizedekkel a CT- és MR-vizsgálatok alkalmazása előtt.

Bár most még a következő konferencia pontos ideje nem ismert, de a helyszíne igen: Marosvásárhelyen fognak összegyűlni a szekció tagjai, belföldi és külföldi barátai. A krónikás beszámolóját azzal a hátsó szándékkal veti rendszeresen papírra és publikálja az Orvostudományi Hírmondó hasábjain (idén először a magyar radiológusok szakmai portálján is), hátha jövőre mások is kedvet éreznek a részvételre. Az Erdélyi Múzeum-Egyesületről a www.eme.ro oldalon lehet ismeretekhez jutni, az orvosi és gyógyszerészeti szekció honlapja pedig a www.emeogysz.ro címen érhető el.

Weninger Csaba
Arvika (Svédország)

Pintér Erika, Kereskai László, Hámor Andrea,
Helyes Zsuzsanna

20. születésnapját ünnepelte a Szívbeteg Gyermekéért Alapítvány

Pécsen 1995-ben nem volt szívultrahang a Gyermekklinikán, pedig ekkor már a korszerű gyermekkardiológia elképzelhetetlen volt nélkülül. Leginkább ez sarkallt minket arra, hogy újabb forrást keressünk, mely a szerény egyetemi lehetőségeinket kiegészíti és támogatja a szívbeteg gyermekek modern gyógyítását. Több céget is kerestünk hiába, míg végül Brunn József, a Délhús Rt. vezérigazgatójának közbenjárására, az akkor óriási összegnek számító 3 millió forinttal alapíthattuk meg a Szívbeteg Gyermekéért Alapítványt. Az első kuratórium elnöke Pentz Mónika a német-magyar kapcsolatok terén dolgozott, és elérte, hogy az akkoriban fejlődő Fellbach-Pécs kapcsolat részeként a német város szívultrahang készülékkel, defibrillátorral és EKG-monitorokkal támogassa a Gyermekklinikát. Így az alapítvány a kezdetektől biztosította a gyermekkardiológiai betegellátás költséges műszeres feltételeit.

2004-ben új feladatot vállaltunk: a Dél-Dunántúl koraszülöttmentését. 24 órában működtetjük a szolgálatot, szervezünk és finanszírozunk 22 szakembert, mentősofőrt, szakápolót és szakorvost. Eddig közel 5300 babát mentettünk. Az alapítvány által vásárolt koraszülött-mentőautó jól ismert a városban, jellegzetes eleme a gyermekklinika udvarának.

A két évtized alatt az egyik legjelentősebb egészségügyi alapítvánnyá váltunk a régióban.

Husadik születésnapunkat a Kossuth téren tartottuk, ahová meghívtuk a gyermekkardiológia által gondozott illetve a korábban mentett gyermekeket. A rendezvényen átvettünk egy új koraszülött-mentőautót. A gyerekek kipróbálhatták a beparkolt új és a régi mentőautókat, de a legnépszerűbb programok mégis az ugrálóvár és a bábéledások voltak.

Dr. Masszi György
a kuratórium elnöke

A Brit és a Kanadai Orvosszövetség globális szimpóziuma

A World Medical Association Tanácsa javaslatára a Brit és a Kanadai Orvosszövetség valamint a University College London (UCL) Institute of Health Equity globális szimpóziomot rendezett „The Role of Physicians and National Medical Associations in Addressing the Social Determinants of Health and Increasing Health Equity” címmel Londonban március 24-25-én. A szimpóziium fő célja az volt, hogy áttekintse a gyakorló orvosok és a nemzeti orvosszövetségek szerepét, tevékenységét és lehetőségeit annak érdekében, hogy az egészség szociális meghatározói figyelembevételével hogyan javítható világszerte az egészségyenlőség.

A Globális Szimpóziium házigazdája és vezéregyénisége Sir Michael Marmot, a World Medical Association következő ciklusra megválasztott elnöke volt, akinek kutatásai és tanulmánya megalapozták az egészség szociálisan meghatározói elméletét. (Social Determinants of Health¹). Ez a tanulmány szolgált alapjául az Egészségügyi Világszervezet 2020-ig tartó új stratégiai programja egyik meghatározó eleme megfogalmazásának: a „Tackling health inequities”-nek, amely az egészségyenlőtlenségek globális felszámolását tűzte ki célul.

A szimpóziiumon Új-Zélandtól Kanadáig 15 ország húsz meghívott előadója számolt be az egészséggel kapcsolatos esélyegyenlőségek javítására tett kezdeményezésekről. A rendezvényre Magyarországról csak *dr. Szilárd István*, az ÁOK, Művelési és Tanszék címzetes egyetemi tanára kapott meghívást.

A találkozó fő célkitűzései a következők voltak:

- A szimpóziiumon elhangzottak alapján egy olyan beszámoló megfogalmazása, amely összefoglalja a mintaadó lehetőségeket, és olyan javaslatokat ad
 - ▶ amellyel gyakorló orvosok tudják csökkenteni az egészség-különbözőségeket pacienseik körében és a helyi közösségekben;
 - ▶ amellyel a nemzeti orvosszövetségek országos és nemzetközi akciókat tudnak szervezni;
- A szimpóziium javasolja egy olyan nemzetközi hálózat és tudásközpont megteremtését, amely összegyűjti és tagjai közt elérhetővé teszi az egészség szociális meghatározóival és az azokkal kapcsolatos, az egészségyenlőség megteremtését célzó
 - ▶ új egészségpolitikai törekvéseket,
 - ▶ klinikai gyakorlatot és
 - ▶ képzési programokat.

A szimpóziium részletei az alábbi linken érhetőek el:

<http://www.instituteofhealthequity.org/presentations/global-symposium-2015->

Marmot professzor vezérszónoklatából a következőket emelném ki:

- A WHO “Health in all” célkitűzése azt jelenti, hogy **“Mindden szektor egészségügyi szektor is”** (Every sector is a health sector);
- Az egészségügyi képzésnek ki kell terjednie a társadalommal való együttműködésre is felkészült szakemberek kibocsátására, olyanokra, akik az egyénnel és a közösségekkel egyaránt partnerviszonyt képesek kialakítani;

- Az egészségügy képviselőinek feladata, hogy felszólaljanak (advocat for) az egészség feltételei megteremtése érdekében;

- A közösségekben folytatott egészségfejlesztési programok az esélykiegyenlítés egyik legfontosabb eszközei.

A szimpóziium előadásai jelentős része az etnikai kisebbségek egészséggel kapcsolatos esélyegyenlősége megteremtéséről szólt. A magyarországi előadás a cigánylakosság hazai helyzetét, egészségmutatóik által jellemzett súlyos esélyegyenlőtlenségeket mutatta be, és kitért a PTE, ÁOK ezen a területen folytatott képzési és kutatási programjaira.

Ha a vendéglátó szervezet, a Brit Orvosszövetség társadalmi helyével és megbecsültségével kapcsolatos szubjektív véleményem akarom jelezni, akkor csupán a London központjában lévő palotájukra kell utalnom. Ezért mellékeltem ennek fotóját is.

*Dr. Szilárd István
c. egyetemi tanár*

¹ <http://www.marmotreview.org>
<http://www.instituteofhealthequity.org/projects/fair-society-healthy-lives-the-marmot-review>

Beszámoló a Környey Alapítvány 2015. évi tudományos üléséről

A Környey Társaság alapítója: dr. Pálffy György †
Az alapítói jogok gyakorlója: dr. Poór Gyula
Örökös tiszteletbeli elnök: dr. Környey Edith
A kuratórium elnöke: dr. Komoly Sámuel
A kuratórium társelnöke: dr. Kopa János
A kuratórium titkára: dr. Kovács Norbert

A kuratórium tagjai:

dr. Barzó Pál	dr. Gallyas Ferenc
dr. Bereczki Dániel	dr. Hegedűs Katalin
dr. Bodosi Mihály	dr. Komoly Sámuel
dr. Csiba László	dr. Szirmai Imre
dr. Dóczi Tamás	dr. Vécei László
dr. Fekete Sándor	

2014-ig „Környey Emlékfa” díjban részesültek:

dr. Bodosi Mihály	dr. Kemény András
dr. Buzsáki György	dr. Komoly Sámuel
dr. Czopf József †	dr. Kopa János
dr. Csiba László	dr. Környey Edith
dr. Dóczi Tamás	dr. Majtényi Katalin
dr. Freund Tamás	dr. Pálffy György †
dr. Gallyas Ferenc	dr. Palkovits Miklós
dr. Garzuly Ferenc	dr. Pásztor Emil
dr. Gosztonyi György	dr. Poór Gyula
Dr. Gulyás Balázs	dr. Révész Tamás
dr. Halász Péter	dr. Romics László †
dr. Jakab Irén †	dr. Solymosi László
dr. Jellinger K.A.	dr. Szirmai Imre
dr. Karmos György	dr. Török Pál
dr. Kelemen József †	dr. Trixler Mátyás †

A Környey Társaság honlapja: <http://neurology.pote.hu>

A Pécsi Környey Alapítvány 2015. április 10-én tartotta szokásos évi ünnepi ülését, amelynek programja most is a Rét u. 2. sz. alatt lévő klinikai tömb bejáratánál kezdődött. *Dr. Kopa János*, az Alapítvány társelnöke köszöntőjében elmondta, hogy már hagyományosan Pécsen a tavasz kezdetét jelenti a Környey Alapítvány ünnepi tudományos ülése. Az összefüggés szimbóluma nemcsak a természet, hanem a tudományok megújulásának is. A Környey Iskola régi tagjai mellett egyre nagyobb számban sorakoznak fel a hagyományok új követői, akik méltóképpen képviselik a klinikai idegtudományok fejlődését. Együtt mondanak köszönetet az Iskola alapítójának. Ennek jeléül helyezett el koszorút Környey István emléktáblájánál.

Dr. Kopa János megkoszorúzza dr. Környey István emlékművét

A jelenlévők ezután megtekintették a klinika folyosóján kiállított Környey Emlékfalat, majd átvonultak a Pécsi Akadémiai Bizottság Székházába, ahol megkezdődött a tudományos program. *Dr. Komoly Sámuel*, az Alapítvány elnöke nyitotta meg a tudományos ülést, majd dr. Kopa János társelnök köszöntötte a megjelenőket. Kiemelte, hogy a tudományos emlékülés jelentős múltra tekinthet vissza, tradicionális rendezvénné vált. Ezek az emlékülések adnak alkalmat arra, hogy a tudóstársak közül az éppen legkiválóbbnak ítélt munkát végző kollégát a „Környey Emlékfa” díjjal tüntessék ki. A díjazottak közé tartozni megtiszteltetés. Erre többek között bizonyíték az eddigi „Környey Emlékfa” díjban részesült kutatók névsora is.

A tudományos ülés elnöke megnyitja

Dr. Komoly Sámuel közölte a jelenlévőkkel, hogy megjelent a Környey Tanítványok szerkesztésében a „Műhely” című könyv, amelyben megemlékeznek a Környey Iskoláról. A mű a Medicina kiadásában jelent meg. Felkérte *dr. Réthelyi Miklós* akadémikust a könyv ismertetésére. Dr. Réthelyi Miklós az ismertetés során kiemelte a Környey Iskola jelentőségét, a magyar tudományban betöltött fontos szerepét. Elismeréssel emlékezett meg a könyv egyes fejezeteiről, amelyek eddig ismeretlen adatokat is tartalmaznak. Kiemelte a mű fontosságát a tudománytörténetben.

Dr. Réthelyi Miklós könyvismertetőjét tartja

A Medicina Kiadó a tudományos ülés szüneteiben kiállította és árusította is a művet. Ezután dr. Komoly Sámuel, az Alapítvány elnöke bejelentette, hogy az idei „Környey Emlékfa” díjat a Kuratórium egyhangú szavazással dr. Vécsei László egyetemi tanárnak, az MTA rendes tagjának ítélte oda. Laudációjában röviden ismertette dr. Vécsei László életrajzát, kiemelve, hogy tudományos karrierjét a Pécsi Idegklinikán kezdte, majd ezután kapott kinevezést Szegedre, ahol a Neurológiai Klinika tanszékvezető egyetemi tanára lett. 2001-től az MTA levelező, 2007-től rendes tagja. 2010-14 között a Szegedi Tudományegyetem Orvoskari dékánja és az MTA Orvosi Osztályának elnöke volt. 2012-ben Széchenyi Díjat kapott. Emellett számos tudományos társaság vezetőségében töltött és tölt be tisztségeket. Jelenleg is kiemelkedő tudományos munkát végez. Több mint 380 PUBMED-közlemény valamint 12 könyv és monográfia szerzője, társszerzője illetve szerkesztője. Munkáit több, mint nyolcezerszer idézték. Felkérte dr. Vécsei Lászlót emléklelőadásának megtartására.

Az elnökség átadja dr. Vécsei Lászlónak a Környey Emlékfa kitüntetést

Dr. Komoly Sámuel

Dr. Vécsei László

Dr. Tamás Andrea

Dr. Orsi Gergely

Dr. Vécsei László, az MTA rendes tagja „A neuromorfológia és a molekuláris neurológia hidjai” címmel tartotta meg tudományos értekezését. A kiválóan szerkesztett és demonstratív ábrákat tartalmazó nagy ívű, átfogó előadásában többek között ismertette a sclerosis multiplex pathomechanizmusában szerepet játszó tényezőket, különös tekintettel az oxidatív stressz szerepére. Áttekintést adott a kinurén-sav potenciális neuroprotectív hatásáról. Bemutatót újonnan felfedezett potenciális biomarkereket, melyeket saját betegek liquorának proteomikai analízisével sikerült azonosítani, jelentős számú beteg esetében.

Az előadás nagy érdeklődés mellett zajlott, ezért a levezető elnök a szokásotól eltérően hozzászólásokra, kérdések feltevésére is lehetőséget adott. Ezek során még inkább kibontakoztak az előadásban ismertett eredmények jelentőségei.

Az előadást követően az Alapítvány elnöke, társelnöke és titkára átnyújtotta dr. Vécsei Lászlónak Weeber Klára szobrászművész alkotását, a „Környey Emlékfa” kitüntetést az oklevéllel és a szokásos jutalomkönyvekkel együtt, amelyek között ezúttal a „Műhely” című kiadvány is helyet kapott.

A szünetben a jelenlévők közös ebéden vettek részt. Ez további eszmecserékre és személyes találkozásokra is alkalmat adott.

A tudományos ülés második részének elején a fiatal neurológusok számára kiírt „Környey Emlékérem” pályázat eredményét dr. Kovács Norbert titkár ismertette. Elmondta, hogy az elismert szakmai személyekből álló Bíráló Bizottság szerint a tíz beérkezett pályamunka mindegyike magas színvonalú tudományos tevékenységről tanúskodott. Ezért minden pályamunkát dicséretes oklevéllel is jutalmaztak. A különösen kiemelkedő két pályamunka között a bíráló bizottság nem tudott különbséget tenni, ezért az idén két „Környey Emlékérem” átadására került sor. Elsőként dr.

Tamás Andrea „A PACAP, mint citoprotektív peptid: potenciális lehetőségek az idegrendszeri terápiában” címmel mutatta be kutatásainak eredményeit.

Ezt követően dr. Orsi Gergely: „Különböző intrinsic és extrinsic környezeti tényezők hatása az agyi morfológiára” címmel tartotta meg előadását.

Mindkét tudományos munka a jelenlévő szakemberek elismerését is kiváltotta. Az Alapítvány vezetősége ünnepélyes keretek között adta át a Környey Emlékérmeket ugyancsak ajándékok és pénzjutalom kíséretében.

A tudományos emlékülés „Legújabb kutatások” című részében a Kuratórium dr. Ábrahám Hajnalkát, a PTE, ÁOK, Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium docensét kérte fel előadás megtartására. A szerző „Elmosódó határvonalak – eredményeink a temporális lebeny epilepszia neuropatológiájában” című előadása ugyancsak számos új, nagy jelentőségű megállapítást tartalmazott, és a hallgatóság részéről is elismerésben részesült.

Végül a TÁMOP-4.2.2.A-11/1KONV-2012-0017 keretében működő kutatócsoport aktuális eredményeit Nagy Szilvia Anett ismertette „Kvantitatív MR képalkotás legújabb lehetőségei epilepszia betegségben” cím alatt. A bensőséges hangulatú és magas szakmai színvonalú tudományos ülés a levezető elnök rövid zárásával ért véget, aki kifejezte reményét, hogy jövőre ugyanitt ismét találkozhatunk.

Dr. Ábrahám Hajnalka

Dr. Kopa János

Fül-orr-gégészeti tapasztalatok Vietnamban és Malaysiában

2015. március 3-5. között Malaysia fővárosában, Kuala Lumpurban, a Royal Chulan Hotelben rendezték a 9. ORLIAC (Oto-Rhino-Laryngology International Academic Conference) nemzetközi fül-orr-gégészeti konferenciát. A rendezvény alcíme „East meets west, west meets east” is jól tükrözte a rendezők szándékát, hogy a Távols-Kelet és a Nyugat szakemberei szorosabbra fűzhessék szakmai kapcsolataikat. Vendéglátónk a helyi fül-orr-gégészeti klinikának az USA-ban, Bostonban képzett professzora, *Lokman Saim* volt, aki igazán pazar körítést adott a rendezvénynek. Az Európa számos országából (Németország, Olaszország, Hollandia, Belgium, Ausztria, Spanyolország, Franciaország) érkezett meghívott előadók mellett a kelet-európai régiót egy felkért előadóval volt szerencsém képviselni. Előadásom (Why an active middle ear implant may offer better hearing than

a conventional hearing aid) különösen azért érdekelte a távol-keleti hallgatóságot, mert ebben a régióban az új típusú implantátumokkal lényegesen kevesebb a tapasztalat, mint akár Kelet-Európában. A szakmai programot a résztvevők különleges meghívásokkal színesítették: így pl. volt alkalmunk vacsorázni a helyi, megállás nélkül forgó, 800 m magas TV-toronyban, de nem maradt ki a híres Petronas ikertornyok meglátogatása sem. Malaysiai út nem lehet teljes a híres középkori település, Malaka, a középkori maláj uralkodók székhelyének megismerése nélkül.

A konferenciát megelőzően a szervezők kérése az volt, hogy a régió fejlődő országaiban az Európából érkező vendégek vállaljanak előadásokat, szakmai továbbképző programokat. Az én esetemben a Fülöp-szigeteki, indonéziai és vietnami lehetőségek közül a Saigoni Egyetem meghívása volt a legszimpatikusabb esemény, így a Kuala-Lumpur-i konferencia előtt 4 napot töltöttem el Saigon (Ho Chi Minh City) Egyetemén. A 3 napos orrmelléküregsebészeti kurzusom során a Storz és a Medtronic cégek fantasztikus műszerarzenált vonultattak fel, s 25 disszekciós helyet rendeztek be a fiatal vietnami kollégák részére. Összesen 105-en vettek részt a kurzuson, ahol 4 előadást tartottam, majd egy 4 órás kadáver-disszekciós bemutató során lépésről lépésre, kiválóan előkészített kadávereken oktathattam a műtéti technikát. Meglepő volt, hogy az oktatási célzattal tárolt kadáverek milyen nagy számban és milyen jó minőségben állnak rendelkezésre a sebészeti kurzusok résztvevői számára. A fül-orr-gégészek és az anatómusok együttműködése mellett ugyanezekben a kadávereken később szemészeti és idegsebészeti kurzusokat is terveztek végezni, ma-

ximálisan kihasználva egy kadáverfej adta lehetőségeket.

A saigoni tartózkodásomat élő műtéti bemutatókkal megfűszerezett nappal fejeztem be, amikor is meglepetéssel tapasztaltam, hogy ebben a néhány évtizede lebombázott országban a legkorszerűbb műszerpark áll a kollégák rendelkezésére. A helyi rektor asszony, aki történetesen fül-orr-gégész professzor is egyben (*Dong professzor*), szeretne a Pécsi Tudományegyetemmel szorosabb kapcsolatokat kiépíteni. Elmondta, legnagyobb problémájuk, hogy keveset utaznak, korlátozottak az anyagi lehetőségeik, ezért nagyon megbecsülnék minden külső segítséget, oktatási segédanyagot, kapcsolatot. A magam részéről 2 fiatal kollégának

ajánlottam fel 3-3 hónapos pécsi tartózkodást, ami nagyon meghatotta őket. Ajándékképpen egy Cumming's szakmai könyvet adtam át a könyvtárunknak, ez a fül-orr-gégészek bibliája, legnagyobb presztízsű tankönyve. A kurzust és a vietnami tartózkodást átszötte az ország szocialista berendezkedésének túlhangsúlyozása: pl. az előadásokat álló vastaps kísérte, minden előadásban több Ho Chi Minh szobrot helyeztek el, a megnyitó és a záróbeszédekben is túlhangsúlyozták a háború utáni időszak politikai és gazdasági eredményeit stb. Összességében nagyon hasznosnak éreztem a vietnami és a malaysiai napokat is, számos szakmai barátságot sikerült kötni, ami intézetünk számára később profitábilis lehet. Hazautazásunk előtt még 4 napra meglátogattuk Szingapúr városát. Ezek a napok már a megérdemelt pihenésé voltak, s ennek a modern metropolisznak a látványa minden el-képzésünket felülmúlt.

Dr. Gerlinger Imre

50. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny

Májusban emlékezett meg a magyar gyógyszerész szakma és a Magyar Gyógyszerésztudományi társaság hogy 1877-ben *Rozsnyay Mátyás* önzetlenül 100 aranyfrank pályadíjat ajánlott fel, amelyet ő a kinintannát gyógyszerre formálásáért kapott. Az akkori első verseny tekinthető a mai emlékversenyek elődjének. A két világháború ugyan megszakította a Rozsnyay versenyek folytonosságát, de 1965-ben Békés megyében újraindult a fiatal, gyógyszerellátásban dolgozó gyógyszerészek eme nemes seregszemléje *Ragetti János* akkori főgyógyszerész ötletére és irányításával.

A jubileumi, száznolcvan fős rendezvényen kilenc megye, a főváros, a Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet versenyzői, továbbá egy határon túl élő magyar gyógyszerész (Csikszereda, Románia) versenyző is részt vett. A gyakorló gyógyszerész kollégák magas színvonalú előadást tartottak, amelyekben érdekes és problémás eseteket dolgoztak fel.

Az értékelő szakmai zsűri elnöke a pécsi szakvezető *Perjesi Pál*, egyetemi tanár volt. A 15 fős bíráló bizottság által adott legmagasabb pontszámot és egyben a Rozsnyay Plakettet a Pest megyei *dr. Kovács Georgina* gyógyszerésznő a „Korszerű tartósítási módszer fejlesztése magisztrálisan előállítható műkönnyhöz” című előadásával érdemelte ki.

A verseny a gazdag tudományos program mellett fantasztikus társasági programokat is kínált, amely során az elmúlt 49 év emlékplaketteseivel találkozhattak és beszélgethettek a résztvevők, térzenét adott az Orosházi Városi Fúvószenekar, megtekinthettük a történelmi Gellértegyházi Parkot és székely muzsikaszó mellett bográcson vacsorán vehettünk részt.

Baranya megye, Pécs és a pécsi gyógyszerészképzés szempontjából is meghatározó a Rozsnyay Mátyás emlékverseny, ugyanis nagy örömünkre számos első helyezett és dobogós gyógyszerésszel is büszkélkedhetünk az utóbbi évek során: *Borza Erzsébet* (III. hely, 2014), *Merczel Sára* (I. hely, 2012), *Kutas*

Romvári Zsófia (különdíj)

Jenő (I. hely, 2009. és III. hely 2006.), *Ságiné Polics Éva* (I. hely, 2007.), *Fittler András* (I. hely, 2006.), *Pál Szilárd* (I. hely, 2004.), *Rezes Gábor* (II. hely, 1997.). Idei indulónk, *Romvári Zsófia*, a „Legyen kéznél a gyógyszerésze! Egy ideális mobil-alkalmazás a gyógyszerészi gondozás támogatására” című előadásával különdíjat kapott. Korábbi hallgatónk, *Simon Judit* is nagyszerűen szerepelt idén „A daganatos betegek nem kívánt bőr- és nyálkahártyaproblémáinak gyógyszerészi gondozási lehetőségei” című előadásával.

Fittler András

Than Károly Kémiai Tanulmányi Verseny

A Gyógyszerészi Kémiai Intézetben 2015. május 7-8-án, második alkalommal rendezték meg a „Than Károly Kémiai Tanulmányi Versenyt”. A versenyen, amely egy 90 perces elméleti és egy gyakorlatos

(komplexometriás titrálás) fordulóból állt, 10 fő III. éves és 2 fő IV. éves gyógyszerészhallgató vett részt. Az értékelés a versenykiírásoknak megfelelően történt.

Eredmények: III. évesek versenyének I. helyezettje: *Ilon Dániel*; aki eredménye alapján mentesül a gyógyszerészi kémia 2 kollokviumon való részvétel alól, illetve jeles eredménnyel zárja a kollokviumot. II. helyezett: *Csikós Eszter*; aki eredménye alapján mentesül a gyógyszerészi kémia 2 kollokvium írásbeli részének teljesítése alól. A IV. évesek versenyének I. helyezettje: *Lakatos Sándor*; II. helyezett: *Gerner Balázs*. Eredményük alapján mindketten mentesülnek a gyógyszerészi kémia szigorlat írásbeli részének megírása alól. A hallgatók díjazásához hozzájárult a Galenus Kiadó és a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság. Köszönjük a felajánlásokat! Minden hallgatónak köszönjük a részvételét, a helyezetteknek gratulálunk!

Rozmer Zsuzsanna, Gyógyszerészi Kémiai Intézet

Tavaszi Szél élménybeszámoló

Idén Eger adott otthont a Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSz) immár hagyományosnak nevezhető, évente megrendezett, interdiszciplináris PhD-konferenciájának, a Tavasz Szélnek. A Pécsi Tudományegyetemet körülbelül 20-an, ebből négyen az Élettani Intézetből, képviseltük az Eszterházy Károly Főiskola (EKF) által házigazdaként levezényelt kétnapos tudományos összejövetelen.

Az ország minden területéről érkező,

orvos- és egészségügyi tudományokkal foglalkozó doktoranduszok három szekciót is megtöltöttek, az előadások témája a sejt szintű alap kutatásoktól a klinikai relevanciájú neurobiológiai kérdésekig terjedt. A diskusziók a szekciókon kívül is folytatódtak, teret adva egymás kutatásainak jobb megismeréséhez és a jövőbeni tudományos kapcsolatok kiépítéséhez.

A doktoranduszok előadásai mellett fontos szerepet kaptak a DOSz Tudományos Osztályai is, amelyek a bemutatkozásukon túl megtárgyalhatták a jelenlegi

problémákat és lehetőségeket.

A hivatalos programok mellett alkalmunk volt kicsit lazítani: a galavacsorán megismerkedhettünk a helyi jellegzetes borokkal, valamint szabadprogramként lehetőséget biztosítottak az egri vár megtekintésére; szerencsére az időjárás kegyes volt hozzánk. A kapcsolatok elmélyítésére kiválóan alkalmasak voltak a csapatépítő jellegű esti partik is.

A gyönyörű város, az érdekes előadások, a kellemes társaság, az EKF lélegzetelállítóan csodálatos díszterme már önmagában elegendő lett volna, hogy maradandó élményt nyújtson ez a konferencia. A jelen beszámoló szerzője számára viszont tovább emelte a találkozó fényét az, hogy kutatásai eredményeit elismerve az elnökség neki ítélte az 1. helyet a szekciójában.

Első alkalommal vettem részt ezen a konferencián, és a pozitív tapasztalataim alapján minden doktoranduszunk ajánlom, a jövőben vegyenek részt a Tavasz Szél konferencián, mert mind tudományos, mind kapcsolati szinten jó lehetőségeket tartogat mindenki számára.

Dr. Szabó István

Kórházi gyógyszerészek XX. kongresszusa

„Terápiás kihívások, újszerű megoldások”. E jelmonddal rendezte meg a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészi Szervezete a kórházi gyógyszerészek XX. kongresszusát április 24-26. között, Visegrádon.

A mintegy 300 fős részvétellel megtartott kongresszus szlogenjében nem véletlenül szerepeltették a szervezők a „kihívások” szót: már a megnyitó ünnepségen kiderült, a kongresszus fővédnöke, *dr. Zombor Gábor* államtitkár nem tudott a rendezvényen megjelenni, mivel a minisztériumban ártárgyaláson kellett részt vennie.

A megnyitó ünnepségen egy most alapított emlékérmeket adtak át: első ízben adományozta a Kórházi Gyógyszerészi Szervezet a Mohr Tamás emlékérmeket (tavaly elhunyt kollégánk, Mohr Tamás professzor emlékére, aki a Kórházi Gyógyszerészi Szervezet első elnöke volt).

A tudományos és a szervező bizottság a kongresszuson elhangzott előadásokat, a bemutatott posztereket a személyre szabott orvoslás, a különböző kórházi bizottságokban ellátott gyógyszerési feladatok, a biológiai terápiák, a kórházi gyógyszerbeszerzés és -ellátás új lehetőségeinek témaköréi köré csoportosították. Ezek a kongresszus szlogenjével ellentétben nem kifejezetten terápiás, sokkal inkább mindennapos kihívások, amikre napi szinten kell választ adnunk – áll a kongresszus beköszöntőjében.

A gyógyszerészet folyamatos átalakuláson megy át. Egyre nagyobb arányt képviselnek a biológiai gyógyszerek, amik hatásairól, lehetőségeiről szóló ismereteink még korántsem nevezhetők teljesnek. Mint ahogy *Botz Lajos* professzor, aki a kongresszus védnökeként a nyitó előadást tartotta, előadásában megfogalmazta: „Ismerjük az emberi genom felépítését. Ez alapján terápiát folytatni olyan, mintha az ábécé betűit ismerve megpróbálunk értelmezni egy mondatot, holott még a szavak jelentését is csak sejtjük.”

A fentebb jelzett témakörökön kívül a kórházi gyógyszerészi kongresszusok hagyományának megfelelően pre-kongresszusi továbbképzés (ezúttal a bőrgyógyászati onkológia témakörében), LMWH kérdéseivel foglalkozó szimpózium, farmakovigilancia-kerekasztal, poszterszekció, az Ifjúsági Állandó Bizottság szervezte fórum színesítette a szakmai palettát, úgyhogy a résztvevők valóban a bőség zavarával küzdöttek. Az érdeklődést a mesés visegrádi táj sem csorbította jelentősen. A kongresszus szervezéséről, kulturális programjának lebonyolításáról most is a Club Service Kft. gondoskodott, az évek óta tőle elvárható és megszokott színvonalon.

Idéig tart minden – elvárható és megszokott – tudósítás egy szakmai kongresszusról. Szeretném az Olvasók figyelmét még egy, az Ifjúsági Bizottság szervezte fórum egyik rendhagyó eseményére irányítani: egy videointerjú vetítettek, amiben az ország különböző kórházainak orvosai, szakdolgozói mondták el véleményüket a kórházi gyógyszerészetről, a kórházi gyógyszerértékek működéséről. Néhány subjektív kiemelés:

A polihisztorok ideje a gyógyításban is lejárt. Harminc évvel ezelőtt a gyógyszerkincs 5-600 féle készítményből állt; ma áttekinthetetlen. A sikeres gyógyszeres terápia érdekében együttműködésre, csapatmunkára van szükség.

A kórházi dolgozókra extra terhek nehezednek, emiatt gyakran a legfontosabb feladatokra (mint pl. a gyógyszerelés) nincs idő. Számszerűen alátámasztható, hogy több gyógyszerész működése egy kórházban nagyobb költségmegtakarítással jár. Az utolsó, kiragadott véleményhez egy létszámadat: az Egyesült Királyságban egy 1500 ágyas kórházban több mint 100 gyógyszerész dolgozik. A PTE Klinikai Központjában 9.

Molnár Béla
KK, Gyógyszertár

A Magyar Kardiológusok Társasága Tudományos Kongresszusa, 2015

A Magyar Kardiológusok Társasága Tudományos Kongresszusát Balatonfüreden, 2015. május 6-9. között rendezték meg, melyen az I. sz. Belgyógyászati Klinika számos prezentációval képviseltette magát. *Tóth Kálmán* professzor, a Magyar Kardiológusok Társasága Gyógyszerterápiás Munkacsoportja által szervezett Cardiovascularis kivizsgálás és kezelés nem szívsebészeti műtétek esetén (preoperatív kockázatfelmérés, kockázatcsökkentő gyógyszeres és nem gyógyszeres stratégiák, betegség-specifikus ellátás, perioperatív monitorozás) című tudományos szimpóziumon és az Ischaemiás szívbetegség II. szekciójában felkért üléselnöki feladatokat látott el. E szekcióban *Bajnok László* professzor „45-től az IMPROVE-IT-ig – Koleszterincsökkentés 20 év távlatában” címmel tartott előadást. Az Ischaemiás szívbetegség I. szekciójában és a Magyar Kardiológusok Társasága Szívelégtelenség és Szívizombetegségek Munkacsoportja szervezésében tartott Diagnosztikus dilemmák szívelégtelenségben című tudományos szimpóziumon *dr. Habon Tamás* üléselnökként vett részt. A konferencián *dr. Biró Katalin* „Diabéteszes betegek érszövődményeinek vizsgálata”, *dr. Riba Ádám* „A doxycyclin hatása az isoproterenol indukálta szívelégtelenség kialakulására” címmel előadást tartott. A poszterszekció Experimentális kardiológia témában *dr. Halmosi Róbert* üléselnöki feladatokat látott el. Ebben a szekcióban *dr. Deres László* „Kronikus cigarettafüst inhaláció hatása egérben a szív és a tüdő funkciójára” és *dr. Gál Roland* „Négy etiológia, egy szívelégtelen eset” című poszterrel szerepelt.

Dr. Biró Katalin
I. sz. Belgyógyászati Klinika

Fiatal tehetségek mikro-tudományos konferenciája, avagy az első Cholnoky Szimpózium

Aprilis 24-én rendezték meg a mindenki által várva várt, *első Cholnoky László Szimpóziumot* az orvoskar dékáni tanácsstermében. A programban betekintést nyerhettük abba, hogy a motivált és elhivatott diákjai számára milyen sokszínű kutatási lehetőséget biztosít egyetemünk a tantervi kötelezettségeken felül.

A megnyitót követően három vendégünk lenyűgöző, elgondolkodtató előadásának lehettünk szem- és fültanúi. *Dr. Fittler András*, a Gyógyszerészeti Intézet adjunktusa szemléltette az internetes gyógyszervásárlás, modern korunk vívmánya, veszélyeit és előnyeit. Ezt követően *dr. Kvell Krisztián*, a Gyógyszerészeti Biotechnológiai Intézet egyetemi docense tette számunkra érthetővé azt, hogy miért is öregszünk, valamint hogy ebben a folyamatban mennyire kulcsfontosságú szervünk a csecsemőmirigy vagyis a thymus. Végül, de nem utolsó sorban *dr. Poór Miklós*, a Toxikológiai Tanszék egyetemi tanársegédje mutatta be a mikotoxinok veszélyét a táplálkozási láncban és ugyanakkor terápiás célú felhasználási lehetőségeiket.

Ezúton is köszönjük, hogy eljöttek a szimpóziumra és bemutatták, hogyan kell magabiztosan, magával ragadóan prezentálni!

Ezt követte a hallgatók „két felvonásos”, magas színvonalú előadás-sorozata, mely során lehetőségük nyílt egymás tudományos diákköri valamint PhD-munkájával megismerkedni. A program célja, hogy a gyógyszerészet és a biotechnológia területén dolgozó fiatal kutatók az előadásmódjukon javítsanak, egymás munkáját elősegítsék valamint, hogy akár életre szóló barátságokat kössenek a tudomány jegyében. Szakkollégistánk bebizonyították, hogy igencsak változatos kutatási területeken tevékenykednek, ami szinte követeli további, remélhetőleg ugyanilyen barátságos és jó hangulatú tudományos összejövetelek megrendezését.

Minden résztvevőnek eredményekben gazdag kutatást és sikeres vizsgaidőszakot kívánunk!

Kulcsár Klaudia

III. éves gyógyszerészhallgató,
senior vezetőségi tag
PTE, Cholnoky László Gyógyszerész-
Biotechnológus Szakkollégium

Biotechnológiáról (szauna)mesterfokon

Interjú *Farkas Evelin* elsőéves biotechnológus hallgatóval

Farkas Evelin vidám, kedves és szorgalmas hallgatója karunknak az Orvosi Biotechnológia mesterszakon. Ezért a mesterfokozatért még egy évig dolgoznia kell ugyan, de egy másik mesteri fokozatnak már majdnem három éve a birtokosa. Evelin ugyanis zseni kora ellenére már a szaunamester szakma tudója, sőt május 16-án elnyerte Magyarország legrangosabb elismerését a szakmában: jelenleg ő az országos bajnok a szaunamesterek között.

Különleges szakmájáról (amely egyben a hobbija is) beszéltem vele a döntő utáni napokban.

– **Miért lettél szaunamester, mi vonzott ebben a szakmában?**

– 2012-ben elmentem dolgozni diákként a Magyarhertelendi Termálfürdőbe (*most is ott tevékenykedik - a szerk.*) és ott betévedtem a szaunába egy felöntésre. Nagyon tetszett, igazán jó élmény volt. Megszületett bennem az elhatározás, hogy ilyen én is akarok csinálni. Egy dolog, ami feldobja a szaunázást, fokozza annak jótékony hatásait és élményt ad a bent ülő vendégeknek. Aztán elkezdtem gyakorolni a mesterséget és többet nyújtott, mint amire számítottam. Jöttek a vendégektől az elismerő szavak, tekintetek és persze a sok kedves mosoly. Jó érzés adni az embereknek, kicsit kizökkenteni őket a szürke hétköznapiakból, egy kis lelki töltetet adni nekik. Számomra ez a szerelem a szaunamester-ségben.

– **Mennyi idő alatt tanultad meg a szakmát?**

– A fürdő vezetősége a kezdetektől támogatót az elhatározásomban és kedves, szakképzett kollégáim, Fászkerti Rita és Bagó Gábor, időt és energiát nem sajnálva megtanították a szakma csínját-bínját. Tanulás közben lehetőségem nyílt élesben, vendégeknek is programot tartani. Majd alig fél évre az elhatározástól, lehetőségem nyílt egy szakképzett oktatótól, Barabás Líviától egy tanfolyamon ellesni a még nem ismert technikákat és mélyebben el-sajátítani az elméleti háttérrel is. Egy hónapra rá már jött is az első verseny.

– **Hogy jön össze mindez a biotechnológiával?**

– Végzett biológusként azért van némi affinitásom az emberi egészséggel kapcsolatos dolgok iránt is. A biotechnológia mesterképzést is azért választottam, mert remélhetőleg egy napon a munkámmal sikerül hozzájárulnom az emberek egészségének megőrzéséhez esetleg a betegek gyógyulásához. A szauna jótékony hatásai ismertek az emberi szervezetre. Ezeket a jótékony hatásokat a felhasznált anyagokkal (kence, illóolajok) fokozni lehet. Illetve a fűrésztő vizsgák után ki kell eresztetni valahogyan a gőzt!

– **Mi volt az eddigi legjobb eredményed versenyen?**

– Az idei volt a második versenyszezon, amin indultam. Már a tavalyi évben is sikerült bezsebelni két második helyezést. Ez az idei szezonban is sikerült egyszer. A szezon végén az összetett pontversenyben az ötödik helyen álltam, így gondoltam: a döntő elúszott. Aztán egy szerencsétlen véletlen következtében (az összetettben előttem végzett versenyzőnek egészségügyi problémái akadtak és visszalépett a döntőben való szerepléstől) bejutottam. A végső versenyen az addigi pontjaink és helyezéseink nem számítottak, csak az aznapi teljesítményünk. A vendégek úgy gondolták, legyen én az idei év bajnok szaunamestere. Ezáltal tehát a döntőben elért első helyezésem számít az eddigi legjobb eredményemnek.

– **Mi a különbség aközött, ha csak beülsz szaunázni, vagy ha szaunamester vezeti a szeánszt?**

– Ha szaunamester által vezetett szauna programra ül be az ember, az jobban igénybe veszi a szervezetét, a szaunázásnak egy erőteljesebb formája. Ugyanis a szaunamester illóolajos vizet locsol fel a szauna kályhára. A keletkezett illatos párat ezután különböző ventilációs technikával eloszlatja a szauna légtérben. A ventiláció hatására a testünk körül kialakult védő levegőköpeny folyamatosan megbomlik, ezáltal erősítve az izzadás fokát. Vannak bőrápoló programok is, amikor a program közben különböző bőrápoló anyagokat (peeling, hidratáló, tápláló...) osztunk a vendégeknek, melyekkel ápolhatják bőrüket. Azonban a szaunafelöntés csúcspontja, amikor a vendéget kirázza a hideg a ventiláció hatására. Ez a szervezetben „boldogsághormont” szabadít fel, amely fokozza a szauna vitalizáló hatását. Ezt nevezik „szaunaorgazmusnak”.

– **Kik azok, akik melletted állnak a mindennapokban, akik a győzelmednek is részesei?**

– Mint ahogy már említettem, a fürdő vezetőségétől nagyon sok segítséget és támogatást kapok. De a családom, barátaim és persze a vendégek építő jellegű hozzászólásai együtt nyújtanak igazi támogatást és segítséget. Valamint szeretném megemlíteni, hogy Magyarország szaunamester társasága egy nagyon összetartó „kis” csapat. Igaz, hogy versenyeken indulunk, de nem versenytársakként tekintünk egymásra, hanem barátként. Kivételesen nélkül az összes szaunamester nagyon segítőkész és nem fél megosztani tudását a többiekkel.

– **Hogyan állítasz össze egy programot?**

– Általában valamilyen téma köré épül egy program. Inspirációt adhat egy zene, illat, érzés... Akkor jó egy program, ha az illat, zene és a legyezés összhangban vannak. Ha kencés programot tervezünk, akkor a bevitt anyagnak is passzolnia kell a témához. Ha megvan a téma és az „apróbb elemek”, arra kell figyelni, hogy legyen egy íve a programnak. A ventiláció és a páratartalom fokozatos erősítésével a végére kell robbannia az egésznek. Persze a program sikeréhez az sem utolsó dolog, ha valaki annyira szereti a szakmáját, mint én!

Gratulálunk Evelinnek a szép sikerhez; hasonlókat kívánunk az egyetemi tanulmányaiiban is!

Kósa Judit, programmenedzser
PTE, ÁOK, Orvosi Biotechnológia, MSc Program

Új helyen a Gyógyszerészi Biotechnológia Tanszék

A Rókus u. 2-ben, a III. emelet bal oldali folyosórészére költöztünk.

Ezzel egyidejűleg telefonszámaink is megváltoztak.

Dr. Pongrácz Judit tanszékvezető:
501-684; belső mellék: 20527

Kósa Judit ügyvivő: 501-687; belső mellék: 20375

Munkatársi szoba: 20551

Országos Szakkollégiumi Találkozó

Pécs, 2015. május 1–3.

Az idei május egy különösen fontos eseménnyel indult a magyar szakkollégiumok életében, ugyanis a május elseji hosszú hétvégén rendezték meg a 2015-ös Országos Szakkollégiumi Találkozót Pécsen, a Kerényi Károly Szakkollégium (PTE-BTK) és a Janus Pannonius Közgazdasági Szakkollégium közös szervezésében.

Az eseményen természetesen tőlünk is akadtak résztvevők. Már a jelentkezési időszakban kiderült, hogy a szervezők igen

A három nap alatt rengeteg élménnyel és tapasztalattal gazdagodhattak a résztvevők, remélhetőleg a jövőben még sok hasonlóan izgalmas esemény vár ránk, szakkolistasokra.

nagy energiát és figyelmet fordítottak arra, hogy minden rendben menjen a találkozó során. A háromnapos programban megfelelő arányban szerepeltek „hivatalosabb” szakmai és szórakoztató programok is.

A pénteki napon a messzebről érkezők szállásfoglalása és a regisztráció után rögtön sor került a Szakkollégiumok Egyeztető Fórumára (Interkoll), ahol összesen 19 minősített és nem minősített szakkollégium vitatta meg közösen az elmúlt nagyjából fél év eseményeit és az éppen aktuális közös ügyeket.

A fórum után a nap kötetlenebb programmal, közös vacsorafőzéssel, vetélkedőkkel és estébe nyúló beszélgetéssel folytatódott.

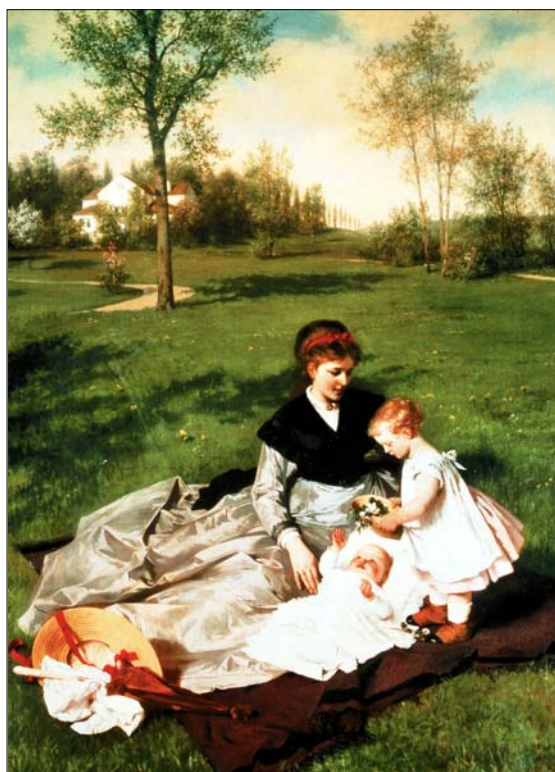
A találkozó második napja szinte teljes egészében a szakmaiság jegyében telt. A különböző tudományterületeken jeleskedő szakkolistasok délelőtt a plenáris előadásokon, délután pedig párhuzamos szekciókban kaptak lehetőséget, hogy megosszák tudományos kutatásukat a többiekkel. Ez egyrészt jó lehetőség volt arra, hogy a hallgatóság szélesítse látóterét –, hiszen csupán egy nap alatt sokféle tudományterületről (gazdaságtudomány, filozófia és irodalom, építészet és társadalom, természettudomány), különböző témában hallhattunk előadásokat –, illetve az előadókknak is kihívást jelenthetett, hogy ne csak hasonló érdeklődésű közönség előtt mutathassák be munkájukat. A konferencián a mi szakkollégiumunk is képviseltette magát: Kardos Dorka délelőtt mutatta be OTDK II. helyezett munkáját, én pedig délután, a természettudományi szekcióban adtam elő.

Az esti program persze szombaton sem maradhatott el, így a szakmai konferencia zárása után mindenki a Zsolnay Negyed felé vette az irányt, ahol a társaság az egész napos „szakmázás” és a vacsora után átadhatta magát a szórakozásnak a Pécsi Egyetemi Napokon.

A zárónap délelőttjén az érdeklődők részt vehettek egy pécsi városnéző túrán, végül eljött a búcsú és hazautazás ideje.

Majoros Andrea Kinga

II. éves biotechnológus hallgató
senior vezetőségi tag
PTE, Cholnoky László Gyógyszerész-
Biotechnológus Szakkollégium

Szinyei: Anyja és gyermekei

Tisztelt Olvasók!

A nyárváró, virágillatú májusban ezúttal elsősorban az édesanyáknak szeretnék átnyújtani egy kicsiny, de szép verscsokrot, gondolva azokra is, akik már sajnos nem lehetnek közöttünk. Az anyaság csodálatos misztériumát megmutató verseket ezúttal egy rövid, humoros prózába „csomagolva” fogadják tőlem!

Kiss Tamás
könyvtáros

Dsida Jenő: Édesanyám keze

A legáldottabb kéz a földön,
a te kezed jó Anyám
Rettentő semmi mélyén álltam
közelgő létem hajnalán;
A te két kezed volt a mentőm
s a fényes földre helyeztet
Add ide, – csak egy pillanatra
Hadd csókolom meg kezedet!

Ez a kéz áldja, szenteli meg
a napnak étkét, italát.
Ez a kéz vállalt életére
Gyilkos robotban rabigát,
Ez tette éltünk nappalokká
A nyugodalmi perceket.
Add ide, – csak egy pillanatra
Hadd csókolom meg kezedet!

Hányszor ügyelt rám ágyam mellett,
Ha éjszótébe dőlt a föld,
Hányszor csordult a bánat könnye,
Amit szememről letörölt,
Hányszor ölelt a szent kebelre,
Mely csupa, csupa szeretet!
Add ide, – csak egy pillanatra, –
Hadd csókolom meg kezedet!

Lábam alól, ha néha-néha
El is tévedt az igaz út,
Ujjaid rögtön megmutatták:
Látod, a vétek szörnyű rút!
Ne hidd Anyám, ne hidd, hogy egykor
Feledni bírnám ezeket! . . .
Add ide, – csak egy pillanatra
Hadd csókolom meg kezedet!

Oh, hogy így drága két kezeddel
Soká vezess még, adja ég.
Ha csókot merek adni rája
Tudjam, hogy lelkem tiszta még.
Tudtam, hogy egy más, szebb hazában
A szent jövendő nem veszett!
Add ide, – csak egy pillanatra
Hadd csókolom meg kezedet!

A legáldottabb kéz a földön,
A te két kezed, jó Anyám!
Mindenki áldja közeledben:
Hát én hogy is ne áldanám?!
Tudom, megáldja Istenünk is,
Az örök Jóság s Szeretet!
Némán, nagy, forró áhítattal,
Csókolom meg a kezedet!

Márai Sándor: Anya

Amit egy titkos kéz irat:
lány arcod fonódott redője
bonyolult, fakult kézirat,
nézem, betűzgetem belőle:
mit írtak az évek, az élet?

Ez én vagyok, az én sorsom,
e mély sor a homlokodon:
bocsáss meg,
nem így akartam, ennyi lett,
ki sorsa ez, enyém, tied?
nem tudom.

Szobákban éjjel, idegen
tükrök előtt néha megállok:
nézd anyám, fiad idegen
arcán indulnak már a ráncok,
hasonlók, mint a tieden,

és kopva, elomolva, mállva
két testünk visszaporlik lassan
egy testbe, egy porba, egy anyába.

Mécs László: Az anyánk

Hej, ti vándor vén legények,
sorsosim, víg agglegények!
Hejehujás cigány élet,
a mi sorsunk: dáridó,
vérző szívet ámitó.
Hideg fészek a mi fészünk,
A szívünkbe ha belenézünk,
kurjantunk és fütyörészünk,
ne hallja meg senki sem,
hogy bűg bent egy requiem.
És egy este lámpa lobban,
szellem-szárnyon, halk-titokban,
zárt ajtókon át betoppan,
szíve szirmát szórja ránk,
a mi édes jó anyánk.
Ránk tekint virágszemével,
ajka szól bölcső-zenével:
s mint szívárvány, úgy hull széjjel
minden álarc, ámitó
lötty, virág és dáridó.
Visszavedlünk jó gyerekeknek
s karján bölcsős szeretetnek,
mélyről, mélyről megerednek
tiszta, régi könnyeink,
tengermélyi gyöngyeink.

Ő a jóság, szem-becézés,
csak csicsijjáz, csókol, néz: és
vad szívünkben minden vérzés,
bíbor-csermely elapad,
átkos ének elakad.
Mosolygása édes ünnep:
rávilágít minden bűnnek
gyökerére: mint kítűnnek
este mint a csillagok,
hogyha holdjuk fölragyog.
Megvigasztal, fölmagasztal,
illatos lesz lámpa, asztal,
megtelünk a szent malasztal,
és elalszunk édesen,
csoda-csoda csendesesen...

Zágon István: Az anya meg a szülő

Ez a két fogalom alapján véve ugyanazt jelenti.

De azért, valahogy mégsem ugyanaz. Olyan különbség van köztük, mint – hogy is magyarázzam csak ezt –, mint amikor az ember azt mondja állam, meg azt mondja: haza. A hazáért élek és halok az államnak adót, fizetek. És annak ellenére, hogy adót fizetni lényegesen könnyebb, mint meghalni, csodálatosképpen rengeteg emberről hallottam, aki lelkes örömmel halt volna meg a hazáért, de soha, senkiről nem hallottam, hogy lelkes örömmel fizetett volna adót.

Hát így vagyunk valahogy az anyával meg a szülővel is. A szülő hivatalos kifejezés, – az anya magánjellegű. A szülő minden, ami értelmet jelent, erőt és kötelességet – az anya pedig minden, ami érzelem, áldozat és a leggyönyörűbb gyengeség a világon. Az anya meg a szülő egy ember. De ennek az egy embernek egész más tulajdonságai nyilvánulnak meg a szülőben, mint az anyában.

Aki harmadik szobából, csukott ajtókon át is meghallja, hogy a hathetes kislánya sír, az az anya.

Aki szeretne azonnal berohanni hozzá, és egy kis jó langyos tejecskével elcsitítani azt a kis ártatlankámát – az is az anya. Aki be is rohan hozzá, kibontja, megnézi, vízteleníti, de soron kívül egyetlen korty anyanektárt sem juttat neki, hanem szigorúan alkalmazkodik az orvosilag előírt étrendhez – az már a szülő.

Akinek majd a szíve szakad ki, mikor a gyereknek fogzási fájdalmai vannak – az az anya. De aki csukamájolajat ad neki, hogy mennél hamarabb jöjjön ki mennél több foga – az már a szülő.

Általában aki képes arra, hogy a saját önszülött gyermekének beadja a csukamájolajat, azt a szörnyű, dohosan csúsós, ízetlen és mégis kibírhatatlan ízű kotyvalékot – az nem is lehet anya. Az csak szülő lehet. Aki azonban ugyanekkor képes arra, hogy azt mondja: nyönyönyö, jaj de jó, jaj de finom, és hősies elszánással a szívében, de háborgó indulatokkal a gyomrában maga is megkóstolja azt a megveszekedett csukamájolajat – az nem a szülő kérem. Az már megint az anya. Aki büszke arra, hogy az ő gyermeke olyan nagy kisfiú, hogy az idén már az első osztályba iratkozik – az a szülő. De aki az iskola megnyitásának napján sírva kíséri el a gyereket abba a tiszteletre méltó épületbe, és amikor először engedi be a többi gyerek közé, akkor úgy érzi, mintha a fia Dániel lenne, aki most lép be az oroszlanbarlangba – az már megint az anya.

Aki nappal megbünteti a gyereket, mert elszaggatta a nadrágját – az a szülő. De aki azt a kis nadrágot éjjel könnyes mosollyal foltozza meg – az az anya. Aki azt mondja: haszontalan kölyök, már megint nem tanulsz? – az a szülő. De aki fűnek, fának keservesen panaszkodik, hogy annak a szegény gyereknek mennyi rengeteget kell tanulni – az már megint az anya.

Aki a kamasz fiát tánciskolába viszi – az a szülő. Aki büszkén figyeli, hogy az a haszontalan kölyök milyen ügyesen teszi már a szépet ennek vagy amannak a kislánynak – az még mindig a szülő. De aki ugyanekkor nagyokat nyel, mert úgy érzi, most kezdik elszakítani lelkétől leledzett magzatát, és tulajdonképpen legjobban szeretné a fia táncpartnerét azt a kacér, kis szóke démonnövendéket megpofozni – az már megint az anya.

És mégis: az anyából lesz a jó anyós a szülőből a rossz. Amely anyósi állapot tart mindaddig, amíg meg nem születik az első unoka. És akkor valami egészen váratlan és meglepő dolog történik.

Eltűnik a szülő és eltűnik az anya. Vagy mondjuk inkább a kettő összeolvad és nagymama lesz belőle. De ez a nagymama se az anyára nem hasonlít, se a szülőre. Annyira nem, hogy állandóan hadilábon áll mind a kettővel. A szülőt ridegnek tartja, az anyát túlzottnak, és csak egyvalóval azonosítja magát teljesen és százszázalékosan: a gyerekkel.

Mintha soha nem lett volna szülő és soha nem lett volna anya. Mintha így született volna ötvenegynéhány esztendő korában, egyenesen nagymamának.

Forrás: Internet.

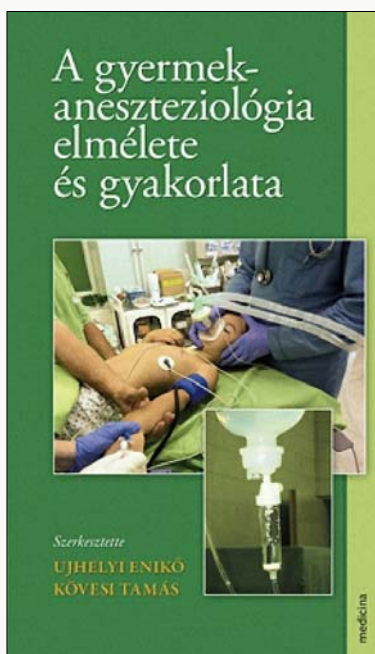
Könyvismertetés

A gyermekaneszteziológia elmélete és gyakorlata

A közelmúltban új orvosi szakkönyv jelent meg pécsi társszerkesztő és több pécsi szerző közreműködésével.

A Magyar Gyermekaneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság 2015. április 24-25-én tartott kongresszusán mutatták be **A gyermekaneszteziológia elmélete és gyakorlata** című kötetet Ujhelyi Enikő, az ESZSZK Gyermekintenzív Osztályának osztályvezető főorvosa és Kövesi Tamás, a Pécsi Tudományegyetem, AITI docense szerkesztésében.

A Medicina Kiadó gondozásában nem egészen egy év alatt megjelent mű régi hiányt igyekszik pótolni az anesztéziológia egy speciális szakterületén, a gyermekaneszteziológiában. Az elismert hazai szerzőgárda (több mint 30 szerző) munkájának eredménye az 1220 oldalas könyv, amely 406 ábrával (153

Farkasvölgyi Frigyesné, a Medicina Könyvkiadó vezérigazgatója (középen), a könyv szerkesztői, Ujhelyi Enikő és Kövesi Tamás társaságában

fotó), 246, lényegyet kiemelő színes szövegboxszal és 222 táblázattal az elméleti alapok mellett a gyakorlati információkat is közérthetően tartalmazza – így tényleges segítséget jelent a mindennapi munkában.

A Gyermekaneszteziológia elmélete és gyakorlata (Medicina 2015)

Kövesi Tamás

A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Könyvtár magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk Egészségügyi értesítő (1893-1896)

1866-ban írta Markusovszky Lajos (1815-1893) az alábbi sorokat: „a közegészség tudománya sok tekintetben új tudomány. Tág és gyakorlati értelemben véve azt, alig van 30-40 esztendeje, hogy fennáll... Az idő pedig, melytől a mai közegészség-tudomány s a közegészség-ügynek mindinkább tökéletesedni indulását számítjuk, az első cholera-járvány ideje... M Chadwick ... vizsgálatot rendelt Angliában a szegény nép physikai és erkölcsi, különösen pedig egészségi állapota, valamint lakása felett. E vizsgálatnak első, valóban nevezetes eredménye a “Report on the Sanitary Condition of the Labouring Population of Great Britain” volt... A másik... nem kevésbé fontos lépés... William Farr tudomak híres munkálkodása az élet-statisztika tárgyában... világosságot, összhangzást, rendet s egy határozott módszert hozott... Ezzel a közegészségtudomány alapja állandóan és végképen meg lón vetve... A közegészségi tudomány feladata... az egészségi tényezők biztosabb ismerete alapján törvényeket akar szabni a társadalomnak a közegészség fenntartása érdekében, törvényeket az ételmezés és táplálék, a lakás és építkezés, a nevelés és oktatás, a munka és szünidőre nézve; hozzá kíván szólni saját álláspontjáról a földmiveléshez és az iparhoz, sőt még a politika, a hadviselés és a vallás némely nem épen csekély ügyeihez is.”[1]

Néhány évszámmal szeretnénk bizonyítani, hogy fenti cikk megjelenése után fejlődésnek indult Magyarországon a közegészségügy. 1868-ban megalakították az Országos Közegészségi Tanácsot. (OKT) Az 1936. évi IX. tc. 15. §-a (1) alapján az a minisztériumok de különösen a Belügy-minisztérium véleményezési, kezdeményezési, indítványozási, felülvizsgálati joggal is felruházott tudományos véleményező testülete. 1871-ben az OKT kiadta a Magyar Gyógyszerkönyvet. Bár „árnyoldalaként” emlegették, ugyanekkor Bécsben is megjelentettek egyet, „holott a gyógyszerkönyvnek éppen úgy, mint a tudománynak, gyógyszernek és mértéknek mindenütt azonosnak és nemzetközinek kellene lenni, Budapesten magyar és deák, – Bécsben német s deák nyelven kiadva.”[2]

1874-ben alapították meg az önálló Közegészségtan Tanszéket és Intézetet, amely a Királyi Magyar Tudományegyetem Orvosi Karán az Élettani Intézet épülettömbjében kapott helyet. 1875-től a közegészségtan kötelező szigorlati tantárgy lett. Az intézet vezetői 1874-1901-ig Fodor József, 1902-1926 között Liebermann Leó voltak. 1876-ban kihirdetésre került a magyar egészségügyi alaptörvény a XIV. tc. A közegészségügy rendezéséről. 1878-ban – az akkor már harmadik alkalommal megrendezett – Nemzetközi Közegészségi és Demographiai Kongresszusról hazatérő Patrubány Gergely (1830-1891) meglepő tényről számolt be. Jacques Bertillon (1851-1922) francia orvos, statisztikusra hivatkozva kiemelte, hogy az egyes országokban a gyermekhalálózással kapcsolatos statisztikák adatait nem egységesen értelmezik, ezért azok nem összehasonlíthatók. Bejelentése hatalmas vitát indított. Az 1852-1912 között tizenöt alkalommal, különböző fővárosokban megrendezett konferencia sorozat indult. 1894-ben a rendezvénynek Budapest adott otthont.

1883-ban a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen a közegészségtan oktatására intézetet létesítettek, „amelyenél kevés külföldi egyem dicsekedhetik s a melynek minden részlete a helyes modern higiénikus berendezés mintájául szolgálhat.”[3] Élére Rózsashegyi Aladár (1855-1896) tanár került. 1885-ben Trefort Ágoston, kultuszminiszter, Fodor József javaslata alapján rendeletet bocsátott ki a középiskolai iskola-orvosok és egészségtanárok képzésére. Ezzel az intézkedéssel a magyar egészségügyi felvilágosítás és iskolaegészségügyi nevelés döntő fordulatához érkezett. Az említett két egyetemen addig iskolaorvosi és egészségtanári oklevelet nyertek jegyzékét az Egészség című folyóirat 1905-ben közölte. Az eltelt húsz év alatt 478 hallgatóból 388 szerzett képesítést. Legtöbb hallgatója az első évben – 30, 1892-ben 33 volt. A vidékiek a részt vevők 14 %-át tették ki.

1886-ban az egészségügyi felvilágosítás egyesületeként, alapszabályainak a belügyminiszter ua. évi 36.307/VII. számú rendelete által történt megerősítésével megkezdte működését az Országos Közegészségi Egyesület. 1887. május elsején megjelent kiadványa az Egészség kettős füzetű „31/4 ívnyi terjedelemben”. Működése akkora érdeklődést keltett, hogy az ország különböző részeiben fiókosztályokat kellett alakítani. 1888-ban Győr, Debrecen, Nagyvárad, Kolozsvár, 1889-ben Hódmezővásárhely, 1893-ban Pécs, majd 1896-ban Békés vármegye csatlakozott. 1887-ben a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. évi XIV. törvénycikk XIII. fejezetének módosításáról szóló XXII. tc. bevezette a himlő elleni újraoltási kötelezettséget. 11. – 12. §-ai alapján a mulasztókat pénzbírság befizetésére kötelezte. Hatására rövid időn belül szinte megszűnt a „himlőveszedelem”.

„A közigazgatás egyik igen fontos ága, a közegészségügy kezelésének nagy hátrányát abban látom, hogy a reá vonatkozó intézkedések végrehajtására hivatott hatósági és községi közegek, valamint a magánorvosok és gyógyszerészek nehezen jutnak az e tárgyban kiadott rendeletek ismeretéhez s az érvényben levők nincsenek kellően összegyűjtve...” írja az első Wekerle-kormány belügyminisztere Hieronymi Károly (1836-1911) az Egészségügyi Értesítő megjelentetésének indokaként. A kiadást megelőző, az Egészségügyi Értesítő megindítása tárgyában közölt 1893. évi 33. 802 számú belügyminiszteri körrendeletből a kiadvány pontos tartalmáról is képet kapunk. Nem csupán az aktuális rendeletekről, de a gyógyfürdőkről, a járványokra vonatkozó statisztikákról, az állami tébolydák betegforgalmáról, a gyógyszerterak felállításáról, a gyógyszerek forgalmazásáról, az OKT-ról, az állami egészségügyi intézetekben meghirdetett állásokról, egészségügyi kinevezésekről kívánt tájékoztatni. A folyóiratot mindaddig – havonta kétszer – közreadták, amíg Hieronymi a tárca élén állt. Kiadója a Magyar Királyi Belügyminisztérium volt. Minden hó 1-jén és 15-én jelentették meg. Szerkesztői 1893-1895. április 30-ig Preysz Kornél (1859-1925), majd 1895 május 15-1896-ig Heltai Manó (1861-1912) voltak.

Az Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont Pekár Mihály Orvosi és Élettani Szakkönyvtárának birtokában sajnos nincs meg az 1893-1896-ig megjelentett Egészségügyi Értesítő valamennyi száma. Az érdeklődők az 1893. 1. évf. 1. sz. – 1895. 3. évf. 20. sz. között megjelenő füzeteket lapozgathatják.

Dr. Gracza Tünde

Források:

1. MARKUSOVSZKY Lajos: A közegészségtudomány mai állása és feladatai. KTO. 1866. 2. 81-85., 1867. 3. 1-12.
2. UJ évi vágyaink. Gyógyászat. 1873. 13. 10-13.
3. BÉKÉSY Géza: Emlékbeszéd Rózsashegyi Aladáról. Egészség. 1899. 13. 85-95.
4. KÉPESÍTETT iskolaorvosok. Egészség. 1905. 19. 59-60., 85.
http://www.kislexikon.hu/magyar_orvosi_archivum.html#ixzz3SYIkX0aR
http://hu.wikipedia.org/wiki/Cs%C3%A1ky_Albin

Forrás: www.pecsma.hu

Félmilliárdot költhet el az egyetem

A pécsi kapta az egyik legnagyobb támogatást az egyetemeknek szánt, szerkezeti átalakításokra megpályázható állami alapból. Az universitas 500 millió forinttal lesz gazdagabb, de a félelmekkel szemben nem elbocsátott alkalmazottak végkielégítéseit rendezik majd a pénzből.

Jelentős szeletet hasított ki a PTE abból a 6,3 milliárdos támogatásból, amelyet az állam biztosít évről évre a felsőoktatási intézményeknek átalakításokra, átszervezésére, adósságok csökkentésére. A pénzből 23 intézménynek jutott, így a félmilliárdos részesedésével a legtöbb támogatásban részesülő három intézmény közé került.

Az utóbbi években, de főleg Jenei Zoltán kancellár munkába állása óta tapintható a feszültség az egyetemi dolgozók között; attól tartanak, hogy a folyamatos átszervezések elbocsátásokkal is járnak. Nem alaptalan a félelem, hiszen volt is példa csoportos létszámleépítésre a közelmúltban.

Mint azt *Both Vilma*, a PTE Kancelláriájának sajtóreferense lapunkkal közölte, pályázatot kellett beadni, hogy megszerezzék a támogatást. Ebben kellett bemutatni, mire is akarják költeni a pénzt, de nem jelezték, hogy emberek elbocsátását finanszíroznák belőle, hozzátette: a PTE nem is készül csoportos létszámleépítésre.

– A pénzből teljesítményelvű képzési portfóliót alakítunk ki, így a mérnöki és informatikai, valamint az idegen nyelvű képzéseket erősítjük, emellett fejlesztjük az idegen nyelvű orvoscépzést is. Szintén e keretből optimálisabbá tennénk az ingatlanhasznosítást, a raktári rendszert – mondta.

Az 500 milliót egyébként tavasz végén kapja meg az egyetem és egy év alatt költheti el a fenti célokra.

Korb Zoltán

Könyvismertetés

A kiadvány a Magyar Szabadgyök kutató Társaság kezdeményezésére jelent meg.

Blázovics Anna és Mézes Miklós:

Természetes eredetű hatóanyagok a modern orvoslásban

2013, ISBN 978-963-269-412-2

Előszó

Kultúrtörténeti források és ásatások leletei alapján az emberiség már a neolitikumban megtapasztalta bizonyos növények gyógyító vagy mérgező hatását. A tudatos földművelés kezdeteit Ázsiában 7-13 000 évre, Észak-Afrikában, a Nílus két partján 11 000 évre datálják. Egy babiloni ékirásos emlék szerint Kr.e. 3000 körül már tudatosan foglalkoztak a gyógynövények termesztésével is. Konfuciusz (Kr.e. 551-470) tudományos munkáiban már 44 kultúrnövény neve szerepelt. A Biblia több helyen tesz említést Kínába tartó utakról, melyek kapcsán mezőgazdasági termékek, gyógyító növények jutottak el a Földközi-tenger országaihoz. Az ősi Egyiptomban számtalan fűszer- és gyógynövényt termesztettek. Az Ebers papirusz bőséges tárháza e növények gyógyszerként történő felhasználásának (Kr.e. 1600). A magyarok már a török népek szomszédságában elsajátították a növénytermesztést, és gazdag gyógynövényismerettel rendelkeztek.

A gyógy- és aromanövények napjainkban egyre fontosabb szerepet játszanak a világ népességének egészségmegőrzésében. A növényi anyagok nemzetközi kereskedelmében a vad összetételű gyógy- és aromanövény-keverékek játsszák a legfontosabb szerepet. A nemzetközi kereskedelem 80%-ban néhány ország dominanciája alatt áll. Japán és Korea a fő szállítók, Kína és India a legnagyobb termelők. Hongkong, az USA és Németország a legfontosabb kereskedelmi központok. A nagyméretű kereskedelem miatt azonban világszerte felbecsülhetetlen károk keletkeznek a vad növényi populációkban, amely a genetikai anyag elvesztését és a növényi változatosság csökkenését eredményezheti.

Számos kérdést vet fel a gyógy- és aromanövények, a zöldség- és gyümölcsstermesztés és -feldolgozás megbízhatósága, valamint az ezekkel összefüggő élelmiszerbiztonság.

Ma már mindenki számára ismert az életminőséget javító „mediterrán diéta” vagy az északabbra termő „berry”-k étrendbe iktatása, de csak kevesen ismerik e növények bioaktív anyagainak molekuláris biológiai hatásait és jelentőségüket különböző betegségek terápiájában.

Bár a növényi eredetű hatóanyagokkal történő gyógyítás több évezredes múlttal rendelkezik, a gyógynövények gyógyhatásának nem megfelelő ismerete még mindig súlyos egészségkárosodásokat okozhat. Különösen veszélyesek a táplálékkiegészítő „hatóanyagbombák”, melyek reklámja gyakran sablonos. Kevésbé ismertek a mellékhatások, a gyógynövény-gyógyszer interakciók.

Az utóbbi években, a nem megfelelő gyógynövényismeret miatt előfordult halálesetek valamint a hamisítási botrányok szükségessé teszik, hogy tudásunkat a modern kutatások eredményeivel gyarapítsuk. Megismerjük mindazokat a hatásmechanizmusokat, melyek a modern orvoslás kiegészítő eszközei lehetnek, és elkerüljük azokat a veszélyeket, melyek gyakran a marketingfogások miatt félrevezetnek. Ebben kívánnak segítséget nyújtani a könyv szerzői, akik az alap kutatásoktól a klinikai alkalmazásig széles spektrumban tárják elének a legkorszerűbb ismereteket. Eligazítást adnak a gyógyszerek nem minősülő gyógyhatású készítmények jelenlegi helyzetéről, foglalkoznak a gyógynövénykészítmények alkalmazásával kapcsolatos dilemmákkal, a jogi szabályozások kérdésével, és legfőképp az orvosi és gyógyszerészeti gondoskodással.

Blázovics Anna

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

■ Intézetünk munkatársai részt vettek a VII. Neurotoxicity Society Meeting konferencián Cuencában, Spanyolországban (április 12-16.), ahol *Reglődi Dóra és Tamás Andrea* előadást tartottak, *Horváth Gábor, Fábíán Eszter, Fülöp Balázs Dániel, Jüngling Adél* poszter prezentációban mutatták be legújabb eredményeiket. Ezt követően *Reglődi Dóra és Tamás Andrea* a „Mechanisms of degeneration and progression in neurodegenerative diseases” című Satellite Meetingen, Sevillában (április 16-19.) is képviselték intézetünket. Május 15-16. között került megrendezésre a Bikali Anatómus Konferencia, ahol intézetünk munkatársai bemutatták legfrissebb kutatási eredményeiket. A konferencián a legújabb oktatási módszereket és az új kreditpontos kurzusokkal kapcsolatos véleményeket és tapasztalatokat is megvitatották.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ 2015. április 16-18. között Hajdúszoboszlón, a Magyar Tüdőgyógyász Társaság Fiala Pulmonológusok Kazuisztikai Fórumán *Török Zsófia* első helyezést ért el „Hydropneumothorax és ami mögötte volt” című esetismertetéssel. Ugyanitt *Papp Emőke* „Az almafa alatt sem mindig alma van” címmel tartott esetismertetést.

■ A „Hetényi Géza” Endokrinológiai és Anyagcsere tanszék részéről április 22-én, Budapesten a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal továbbképző tanfolyamán *Mezősi Emese* „Egészségkárosodás endokrinológiai megbetegedésekben”, *Bajnok László* pedig „A kardiometabolikus rizikó csökkentésének lehetőségei” címmel tartott előadást.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ 2015. május 14-16. között Budapesten rendezték meg a Magyar Diabetes Társaság XXIII. Kongresszusát, melyen klinikánk számos dolgozója résztvett.

■ *Wittmann István* az *Elméleti kérdések* című szekció üléselnöke volt, valamint az *AstraZeneca szimpózium – Kórház a város szélén* című szimpóziumon „1. epizód: a régmúlttól a személyre szabott terápiáig”, az *MSD Pharma Hungary szimpózi-*

um – A diabetológia forrongó kérdései című szekcióban „Microvascularis károsodás diabetesben – fókuszban a vese”, a *Novo Nordisk szimpózium II. – Összetett végpont kompromisszumok nélkül* című szekcióban „A Lira renal vizsgálat tanulságai” címmel tartott előadást.

■ A konferencián *Molnár Gergő Attila* szakmai tevékenységének elismeréseként *Az Év Fiala Diabetológusa – 2014* díjat kapott, valamint „*Tamás Gyula emlékelőadás*”-t tartott. *Riszt Irén*, klinikánk Diabetológiai osztályának főnöve nyerte el a *Kiváló diabetes-educátor díj – 2014*-et.

■ *Sélley Eszter* „A liziszenatid vazodilatációt okoz cGMP közvetítésével ismeretlen receptoron keresztül”, *Kun Szilárd* pedig „Nem diabeteses, szeptikus betegek inzulinterápiájának független prediktora a para-tirozin/fenilalanin hányados és a fenilalanin oxidált származékai” címmel tartott előadást.

Az Érsebészeti Klinikáról

■ *Menyhei Gábor* 2015. áprilisában részt vett a Charing Cross Symposium keretén belül tartott UEMS ülésen Londonban, melyen beszámolót tartott a magyarországi érsebészeti szakvizsga rendszeréről.

■ 2015. április 11-én és 12-én társelnöke volt a Gárdonyban rendezett „*Hippocrates Vénás Specialista Hévége*” című továbbképző kurzusnak, ahol „Korszerű irányelvek artériás és vénás lábszárfekély esetén” címmel előadást tartott.

2015. április 18-án a Pécssett megrendezett „**Új utak**” című továbbképző konferencián „A vénás betegségek kezelése az irányelvek és a gyakorlat tükrében” címmel tartott előadást.

A Farmakognózi Intézetből

■ 2015. április 24-én *Papp Nóra* előadást tartott Székesfehérváron a Fekete Sas Patikamúzeumban megrendezett „*Növények országa*” című kiállítás megnyitóján. Az előadás címe: „Mit rejtenek a kötetek? Fűveskönyvek gyógynövényei régen és ma”.

■ 2015. május 14-15. között Pécssett megrendezett IV. Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencián intézetünk munkatársai a következő előadással szerepeltek: *Ács Kamilla* et al.: Antibacterial evaluation of some essential oils with vapour-phase technique.

A Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinikáról

■ *Gerlinger Imre* április 11-én Szegeden, a III. SZERINA Konferencián (Szegedi Rhinológiai Napok) „A nervus Vidianus endoszkopos neurectomiája – tény vagy fikció?” címmel előadást tartott. 2015. április 19. és május 6. között az olaszországi Piacenezában agyalapi sebészeti továbbképző kurzuson vett részt *Mario Sanna* vendégeként.

■ 2015. május 7-9. között Hajdúszoboszlón a Béke Szállóban rendezték meg a 21. *Gyermek Fül-orr-gégészeti Vándorgyűlést*. Klinikánkról az alábbi előadások hangzottak el: *Gerlinger I.*: „Fül-orr-gégészeti vonatkozások a képzőművészetben”; *Németh A., Gerlinger I.*: „A belső fül rendellenességeinek új klasszifikációja a cochlearis implantáció szempontjából”; *Tóth T. és mtsai.*: „Elektrosebészeti és MRI diagnosztikai veszélyek a cochlearis implantátumot viselő gyermekek körében a szülői visszajelzések tükrében”; *Barcsi B. és mtsai.*: „8-18 éves korú cochlearis implantátumot viselő fiatalok életminőség vizsgálata”; *Gerlinger I. és mtsai.*: „A sziklacsont csúcsát érintő folyamatok műtéti megoldása infratemporalis fossa behatolásból”; *Járai T. és mtsai.*: „Fülkagyló rekonstrukció egy ülésben végzett Vibrant Soundbridge implantációval microtia kapcsán. Egy bátor műtéti megoldás tanulságai”; *Révész P. és mtsai.*: „A fülkürt endoszkopos ballonkatéteres tágitása – a PTE KK Fül-, Orr-, Gégészeti-, és Fej-, Nyaksebészeti Klinika tapasztalatai”.

■ 2015. május 7-9. között rendezték meg Kecskeméten a *Fül-Orr-Gégészeti Szakdolgozók IX. Országos Továbbképző Konferenciáját*. Klinikánkat *Pap Ágnes* ápoló képviselte, „Allergia télen-nyáron” című előadását a közönség, a szekció legjobb előadásának ítélte.

■ *Orosz Éva* 2015. április 24-én Budapesten a magyar fül-orr-gégeorvosok április havi tudományos ülése keretében „Molekuláris epidemiológiai biomarkerek jelentősége, lehetőségei a fej-nyaki daganatokban” címmel tartott előadást.

■ *Barcsi Beatrix* 2015. április 18-án részt vett a Budapesten „*Transzgenerációs traumák és skriptek feldolgozása integratív szemléletben*” címmel megrendezett Integratív Pszichoterápiás Egyesület XIX. Konferenciáján.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ A Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Endokrinológiai és Anyagcsere Társaság Gyermekendokrinológiai Szekció Tudományos Ülése 2015. április 24-25-én került megrendezésre Balatonfüreden. Munkatársaink előadásai: *Stromfai Sarolta* és mtsai: „Milyen betegséget keressünk magatartászavar hátterében?”; *Bokor Szilvia* és mtsai: „Izomfájdalom oka egy táncos lányban”. A rendezvényen üléselelnöki funkciót látott el: *Erhardt Éva*, *Kozári Adrienne* és *Soltész Gyula*.

■ 2015. május 7-9. között A Magyar Fül-Orr-Gége És Fej-, Nyaksebész Orvosok Egyesület Gyermek Fül-Orr-Gége Szekciójának XXI. Kongresszusán, Hajdúszoboszlón, *Gaál Veronika* „Kronikus idegentest somatomenatlisán retardált gyermekben” című előadása hangzott el.

■ *Molnár Dénes* 2015. május 17-én, Siófokon, a „Kávészünet-7” A gyermekorvosi alapelállítás XVII. tudományos konferenciáján a „Kamaszkori elhízás – több szemszögből” szekcióban üléselelnöki funkciót töltött be, valamint „Metabolikus szindróma gyermekkorban” címmel előadást tartott.

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetből

■ *Sebestyén Anna* tudományos főmunkatárs (SE I. sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet) „mTOR1/2 komplex aktivitásának és sejtbioológiai jelentőségének vizsgálata lymphoid eredetű daganatokban” címmel március 30-án előadást tartott az intézetben.

■ Az Immunológia Világnapja alkalmából 2015. április 29-én Budapesten, az MTA Székházban szervezett tudományos ismeretterjesztő szimpóziumon *Németh Péter* előadást tartott „Hogyan okoz megbetegedést az Ebola vírus, és mit tehetünk ellene?” címmel.

■ 2015. május 4-8. között munkatársaink Marosvásárhelyen továbbképző előadás-sorozatot tartottak rezidensek és szakorvosok számára. *Berki Timea* az allergiák és autoimmun betegségek mechanizmusáról és azok laboratóriumi diagnosztikájáról, *Németh Péter* pedig az immunopathológia aktuális kérdéseiről beszélt.

■ Ezzel párhuzamosan a Marosvásárhelyi Egyetem Gyógyszerész Karának Gyógyszerészi Biotechnológus MSc képzésén az Immunológia Alapjai és Immunopathológia témakörben is előadást tartottak.

■ *Balogh Péter* május 8-12. között az *American Association of Immunologists konferenciáján* vett részt New Orleansban, ahol „Tissue-specific impairment of stress hematopoiesis and megakaryocytopoiesis in mice deficient for Nkx2-3 homeodomain transcription factor” címmel posztert mutatott be. Társszerzők: *Vojkovic Dóra*, *Kolláth Dóra* és *Kellermayer Zoltán*.

A Nukleáris Medicina Intézetből

■ 2015. április 24-én a Magyar Kórházszövetség XXVII. Kongresszusán, melyet Debrecenben a Kölcsey Központban rendeztek meg, felkért előadóként *Sarkadi Margit*, mint a 2013 év járóbeteg ellátás kategória „Astellas Díjasa” vett részt, és „Értékeink” címmel tartott előadást.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ A IV. Interdiszciplináris Doktorandusz Konferencián, melyet 2015. május 14-15-én Pécsen rendeztek meg, *Hanzel Adrienn* az alábbi előadással vett részt: *Hanzel A.* és mtsai: „Effects of Szigetvár medicinal water on joint disorders. A double blind study”.

Az Ortopédiai Klinikáról

■ Hagományosan minden évben tavasszal rendezik meg az USA-ban az AAOS (*American Academy of Orthopaedic Surgeons*) nemzetközi ortopédiai világkongresszust. Az idén március 23-28. között találkoztak a világ ortopéd sebészei a nevadai Las Vegasban. A rendezvény komolyságát jól reprezentálja, hogy nyolckilencezer mozgásszervi sebész vesz részt átlagban a szakmai fórumon. Klinikánkat *Vermes Csaba* képviselte, illetve különféle instrukciós kurzusokon és előadásokon vett részt.

■ Klinikánk gerincsebészei, *Tunyogi-Csapó Miklós* és *Bogyó Csaba* a Budapesten megrendezett „11th Spine Advanced Deformity Symposium focusing on How can I stay out of trouble – Tips and tricks in deformity surgery” nemzetközileg jegyzett szimpóziumon gazdagították tudásukat, amely alkalmon számos külföldi, világhírű gerincsebész is tiszteletét tette. A szakmai ülések didaktikus fórumai, interaktív vitái arra fókuszáltak, hogy miként előzhetőek meg az ortopédiai gerincsebészet szövődményei. *Tunyogi-Csapó Miklós* az a megtiszteltetés is érte, hogy az ülések során „Invited Faculty” tisztséget töltött be azon túl, hogy „Balanced trunk

and aligned spine after selective fusion” címmel előadást tartott.

■ Ha tavasz, akkor immáron harmadik éve Kaposvárra fókuszál a hazai ortopédiai szakma vállproblémák iránt érdeklődő szegmense. Az idei minikonferencia „A Jó a Rossz és a Csúf” fantázianevet kapta, amely május 8-9-én zajlott. S hogy mindennek mi köze van Sergio Leone 1966-os olasz westernfilmjéhez? A kérdésre a kurzus témái adnak magyarázatot, amelyekről ekképpen nyilatkozik *Szabó István* főszervező, az alkalom házigazdája: „A Jó, a Rossz és a Csúf; három különböző vállbetegséget neveztem el így. A Jó egy fájdalmas, de jóindulatú, öngyógyuló elváltozás, a Rossz egy nehezen kezelhető, sok gondot okozó folyamat, és a Csúf egy ízületi ficam, instabilitás, ami kozmetikailag is zavarhatja a beteget.” Klinikánkról előadóként *Kuzsner József* érkezett az alkalomra, és a tendinitis calcificans arthroscopos ellátásáról tartott prezentációt. A rendezvényen *Antal Hunor* is részt vett.

A Sebészeti Klinikáról

■ *Vereczkei András* előadást tartott a III. *Baxter Táplálási Napokon* Mátraházán, „Mesterséges táplálás a sebészetben, akkor és most” címmel, a *Kórházi Gyógyászati Szekció XX. Kongresszusán*, Visegrádon, „LMWH-k vizsgálatai sebészetben és onko-sebészetben” címmel és meghívottként részt vett az *Europai Endoszkópos Sebész Társaság „Consensus Meeting on Acute Appendicitis”* szakértői előkészítő ülésén.

■ 2015. április 30-án a Debreceni Egyetem Sebészeti Intézet „*Hasnyálmirigy resekciók, anasztomózis technikák, szövődmények és terápiájuk*” címmel tudományos ülést szervezett, ahol *Kelemen Dezső* felkért előadást tartott „Új típusú pancreas anastomosisok” címmel.

■ 2015. április 12-én a Tudásközpontban került megrendezésre a *Transzplantációs Fórum*. Célja az élő donoros veseátültetések számának növelése volt. A rendezvényen *Kalmár Nagy Károly* és *Szakály Péter* tartott előadást.

■ 2015. április 15-én indult útjára a *Transzplantációs Roadshow*. Tavasz és őszi időszak során összesen nyolc műve-seállomáson tíz alakommal tart előadást *Kalmár Nagy Károly* és *Szakály Péter*. A cél a várólistán levő betegek számának növelése.

■ 2015. május 2-6. között Philadelphiában rendezték meg az *Amerikai Transzplantációs Kongresszust*, ahol *Szakály Péter* képviselte klinikánkat.

■ 2015. április 17-19. között rendezték meg *A Magyar Sebész Társaság Fiatal Sebész Szekciójának (FiSeSZ) III. Kongresszusát* Balatonalmádiban. Az idén több mint 260 regisztrált résztvevő a gyakorlati laparoscopia, érsebészet, vérzéscsillapítás, szövetkezelés, varrógépek és sztomaterápia kérdéskörébe nyerhetett mind elméleti, mind gyakorlati betekintést. Esetbemutatók mellett 21 meghívott előadó tartott összefoglaló referátumot a sebész szakképzés, valamint a mellkas-, emlő- és hasnyálmirigysebészet témaköreiből. A Sebészeti Klinikáról *Mihócs Alexandra, Balatonyi Borbála és Bíró Zsanett* is díjazásban részesült közönségzavazás alapján.

■ A Mellkasebészeti Osztályon a Bioanalitikai Intézettel együttműködésben kifejlesztett tüdőrák rizikó felmérő mobilapplikáció (LungScreen) segítségével először idén márciusban sikerült egy tüdőrákban szenvedő beteget diagnosztizálni, majd megoperálni. Programunk elindítását nagy figyelem kíséri, jelenleg a korai képalkotó diagnosztikai hálózattal való együttműködést alakítjuk ki, melynek keretében elsőként a Pécsi Diagnosztikai Központ újonnan felszerelt CT-berendezése fogad tüdőszűrő vizsgálatra jelentkezőket.

■ *Tóth Marianna* intézetvezető főnővér áprilisban Mohácson tartott szakdolgozók részére továbbképzést a „Kronikus sebek kezelése, fókuszban a nyomási fekély sebek ellátása” címmel.

■ 2015. április 27-én a PAB-ban TAMOP-támogatással, klinikánk szervezésében került sor „Újdonságok a májbetegségek diagnosztikájában és kezelésében” címmel nemzetközi tudományos ülésre, mely egyben PhD-kurzusként is

meghirdetésre került. A rendezvény keretében a szakma hazai jeles képviselői adtak áttekintést a májbetegségek kóros állapotainak belgyógyászati, radiológiai, onkológiai és sebészeti vonatkozásairól. Ezen felül a külföldi meghívott előadók a laparoszkópos májsebészet jelenlegi helyzetéről, lehetőségeiről és az aktuális problémákról tartottak előadást. Az egész napos tudományos ülés végén a résztvevők komplex képet kaptak a májbetegségek kezelésének legújabb eredményeiről. A szervezők a sikeres rendezést követően megfogalmazták reményüket, hogy ezzel egy évente megrendezésre kerülő tudományos ülés első állomása ért véget.

A Szívgyógyászati Klinikáról

■ 2015. április 13-án Budapesten került sor a University of Oslo and Oslo University Hospital és magyarországi egyetemi klinikai partnerei által rendezett *I. Annual Seminar Institute for Experimental Medical Research (IMER)* elnevezésű rendezvényre. A konferenciát meglátogatta Norvégia magyarországi nagykövete is. A Szívgyógyászati Klinika részéről *Cziráki Attila, Szokodi István és Horváth Iván* vett részt. Horváth Iván és Szokodi István előadást tartott „Introduction. What do we do?” (Horváth); és „Molecular mechanisms of angiotensin II-induced left ventricular remodeling” (Szokodi) címmel. Úgy gondoljuk, hogy az Osloi Egyetemmel való kollaborációnk számos jelentős, az EU által szponzorált tudományos projekt kiindulópontja lehet.

■ *A Magyar Artériás Stiffness Társaság (MAST) 2015. április 17-18. között tartotta jubileumi X. kongresszusát* Kecskemé-

ten, a Four Points by Sheraton Hotelben. A kongresszus fővédnöke és az első nap vendége *Zombor Gábor* (EEMI) egészségügyért felelős államtitkár volt. A Szívgyógyászati Klinika részéről a kongresszuson részt vett *Cziráki Attila, Illyés Miklós és Németh Ádám*. *Cziráki Attila* a MAST tudományos bizottságának elnökeként a kongresszus szervezőbizottságának tagja volt, ezen túlmenően két előadást tartott: „A pitvarfibrilláció jelentősége, a TEE szerepe”; „Hypertensív szívbetegség” címmel, valamint „A szív okozta szélütés” és a poszterszekció elnöke volt.

■ A poszterszekcióban a klinika részéről két poszter került bemutatásra: *Hidvégi Erzsébet és mtsai*: „A testmagasság hatása az aorta augmentációs indexre, és a hullámreflexiók időre egészséges gyermekekben és serdülőknél”; *Németh Ádám és mtsai*: „Új, non-invazív módszer az intraaorticus ballonpumpa ellenpulzációs hatásának monitorozására”.

■ *Cziráki Attila 2015. április 16-án a Pécsi Orvosklubban meghívott előadóként tartott előadást „A béta-receptor blokkoló terápia stabil koszorúér betegekben” címmel.*

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Farkas Bálint 2015. május 7-én a SO-TE I-es számú Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján a „18. Semmelweis Fórum: Magzati hypoxia – a felismeréstől a következményekig” című rendezvényen „Alternatív módszerek a magzati veszélyállapotok felismerésére a szülés során. Magzati EKG analízis, pulzoxymetria és biokémiai módszerek jelentősége” címmel előadást tartott.*

Új Dunántúli Napló 2015. május. 8.

Rengeteg emberen segíthet az új gyógyszer

Cukorbetegséggel ma Magyarországon a lakosság nyolc százaléka küzd, de ehhez hozzá kell még venni azt a szintén nyolc százalékot, amelynél még nem fedezték fel a betegséget, illetve azt a körülbelül tíz százalékot, amelynél nagy valószínűséggel ki fog alakulni. Összességében a lakosság nagyjából egynegyede érintett. Nekik lehet majd nagy segítség az a gyógyszer, amelyhez kapcsolódó kutatások már jó ideje zajlanak Pécsen – s amelynek szabadalmait a közelmúltban fogadta el az Európai Unió. Wittmann István professzor lapunknak elmondta: már felvették a kapcsolatot az Európai Gyógyszerügynökséggel.

Egy, immáron tíz éve kezdődött pécsi kutatás ért a közelmúltban egy fontos állomáshoz. A II. sz. Belgyógyászati Klinikán két éve ismerték fel a 2-es típusú cukorbetegség és érszövődményeinek egyik okát – s az ok felfedezése

szerecsére magában hordozza a kezelhetőség lehetőségét is. A szabadalmat már akkor beadták a pécsiek – az eredményre azonban mostanáig kellett várni.

– Boldogan újságholhatom, hogy a Pécsi Tudományegyetem hathatós támogatása révén mindegyik szabadalmunkat elfogadta az Európai Unió – tudtuk meg *dr. Wittmann Istvántól*, a PTE ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum vezetőjétől. – Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy immár hiába folynak máshol is hasonló jellegű kutatások, mi vagyunk azok, akik ebből a jövőben gyógyszert állíthatnak elő.

Merthogy a cél egyértelműen ez: hogy néhány éven belül gyógyszer- vagy táplálékkiegészítő álljon a betegek rendelkezésére. Ahogy a klinikaigazgatótól megtudtuk, fel is vették a kapcsolatot az Európai Gyógyszerügynökséggel is, s már van, aki komolyan érdeklődik az új lehetőség iránt.

A Magyar Diabétesz Társaság XIII. kongresszusa

Molnár Gergő Attila Az Év Fiatal Diabetológusa

Riszt Irén Kiváló diabétesz-educátor

Csíksomlyó felé

Párcium és Erdély, ahol utunk során könnyen otthonra találhatunk a még magyarulta vidékeken, de sajnos ezek egyre ritkulnak... Igazi megfizethetetlen kincs, hogy barátként, testvérként fogadnak és az anyanyelvünkön szót tudunk érteni.

Otthonosan mozoghat az ember segítőkész szeretettel övezve maradék országunkhoz hasonló méretű területen, és csodálhatja a természet változatosságát, szépségeit, valamint eleink alkotta várakat, kastélyokat, templomokat, rég volt múltunk eseményeinek színhelyeit bejárva – ha csak Kalotaszeg településeit, Kolozsvárt és környékét, az Aranyos völgyét, Maros mentét, Gyergyó vidékét, Kovászna megyét, vagy a Kászon völgyét említem a teljesség igénye nélkül! A kedves fogadtatást tetézi a hazai viszonyokhoz hasonló ételkészítés, szállás ára, minősége, a magyaros vendégszeretet is.

Képlista:

1. Szörényi havasok a vízeséssel 2. Csíkkozmás 3. Csíkszereda Angyalos templom (Makovecz) 4. Kézdiszentlélek 5. Az egyik arkangyal 6. Zarándokok egy csoportja 7. Gyergyószentmiklós, katolikus templom 8. Faragott galambdúc 9. A fölöslegessé vált kocsikerekek 10. Szt László király (Nagyvárad)	11. Bánfihunyad, kazettás mennyezet 12. Skanzen Alsócernáton 13. A brassói óváros háza 14. Határkő és határállomás – Gyimesbükk. 15. A csíksomlyói kegytemplom látképe 16. Gyulafehérvár, érseki székesegyház 17. Szt. Mihály templom a Mátyás szoborcsoporttal (Kolozsvár) 18. A gelencei templom egyik freskója

Miután kigyönyörködtük magunkat a földi szépségekben az oda vezető út során, sor került az emelkedett hangulatú nagy találkozásra, a több százezer embert egységbe vonzó csíksomlyói búcsúra. Ennek különös aktualitása is volt az idén, mert a „Babba Mária” kegy-szobor 500 éves, és változatlan voltában köszönti a tiszteletére oda érkező zarándokokat. Látva a sok jó szándékú, jó kedélyű embert, akik özönlenek a szélrózsa minden irányából, elmondhatatlan öröm tölti el az embert. Ezt csak a személyes jelenlét során lehetséges megtapasztalni, kiváltképp, ha az időjárás is kegyes az emberhez! Aki egyszer már megélte, ismételten visszavágyik újra, meg újra. Álljon itt végül egy erdélyi születésű ember rímekbe fogalmazott hitvallásának egy részlete:

Erdély földjére puhán lépj,
Ne ejtsen nagy zajt lépteid nyoma.
Simuljon talpad szent földjéhez,
Mert ez a földi csillagok otthona.

Csöndben haladj tovább,
Érezd szabadnak magadat.
Engedd be őket a lelkedbe,
Hagyd elültetni a magvakat.

vitéz Gelei-Balogh Botond

Mesélnek a régi dicső múlttól,
A megtagadott Istenekről.
Egy távoli hang száll a széllal,
Regét hoz, a székelyekről.

Csöndben hallgasd a nagymestert,
Mít mond néked Körösi Csoma,
Milyen földről jött népünk?
Honnan fakadt nemzetünk hajnala!

Mindenkinek jó szívvel ajánlom, hogy látogasson el Erdélybe, és mindezeket tapasztalja meg:

Rodler Miklós

Válogatás fotótárunkból

(Fotó: Nagy Gábor, Sebők Béla, Seress Ákos, Takács Gábor)

Farsang a Patológiai Intézetben (Rodler Miklós)

